Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

ХАЛҚ СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

1998 йил 7 октябрь, чоршанба

Сотувда эркин нархда № 198 (1979)

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг
ҚАРОРИ

"Адвокатлик фаолиятининг кафолатлари ва адвокатларнинг ижтимоий ҳимояси тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг лойиҳаси ҳақида

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси **ҚАРОР ҚИЛАДИ:**

1. "Адвокатлик фаолиятининг кафолатлари ва адвокатларнинг ижтимоий ҳимояси тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг лойиҳаси биринчи ўқишда маъқуллансин.

2. "Адвокатлик фаолиятининг кафолатлари ва адвокатларнинг ижтимоий ҳимояси тўғрисида"ги Қонун лойиҳаси "Халқ сўзи" ва "Народное слово" газеталарида умумхалқ муҳокамаси учун эълон қилинсин.

3. Олий Мажлиснинг Қонунчилик ва суд-ҳуқуқ масалалари қўмитаси Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги билан биргаликда келиб тушган таклифларни умумлаштирсин ҳамда "Адвокатлик фаолиятининг кафолатлари ва адвокатларнинг ижтимоий ҳимояси тўғрисида"ги маромига етказилган Қонун лойиҳасини Олий Мажлис муҳокамасига киритсин.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Раиси **Э. ХАЛИЛОВ.**

Тошкент шаҳри,
1998 йил 29 август.

(Ушбу Қонун лойиҳаси газетанинг 2-саҳифасида эълон қилинмоқда).

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ФАРМОНИ

Акциядорлик тижорат банклари фаолиятини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида

Тижорат банклари фаолиятини бошқаришда акциядорларнинг ролини ошириш, банк ходимларини ишга ёллашнинг шартнома тизимига ўтказиш, кредитлар бериш ҳамда уларнинг қайтарилишини таъминлаш учун банкнинг раҳбар ва ижроия органлари жавобгарлигини ошириш, шунингдек хусусий банклар ташкил этиш жараёнини рағбатлантириш мақсадида:

1. Қуйидагилар тасдиқлансин:

Акциядорлик тижорат банки тўғрисидаги Низом.

Акциядорлик тижорат банки Кенгаши тўғрисидаги Намунавий низом.

2. Ўзбекистон Республикаси Марказий банки шу йилнинг охирига қадар тижорат банклари, Молия вазирлиги билан биргаликда тасдиқланган Намунавий низомга мувофиқ акциядорлик тижорат банкларининг Кенгашлари тузилишини таъминласин.

Бунда банкларнинг молиявий мустақиллигини кенгайтиришга ҳамда акциядорлар сармоясини қўшимча равишда жалб этишга, банкларнинг фаолиятини бошқаришда акциядорларнинг роли ва масъулиятини оширишга, банкларнинг ходимларини ишга ёллашнинг шартнома тизимига ўтказишга эътибор қаратилсин.

Юқоридагиларни амалга ошириш учун Ўзбекистон Республикаси Марказий банкига махсус комиссия тузиш тавсия этилсин.

3. Белгилаб қўйилсинки, банкнинг устав капиталида давлатга тегишли акциялар пакети 25 фоиздан ошган ҳолларда банк Кенгаши таркибига Ўзбекистон Республикаси Марказий банкидан ишончли вакил киритилади, унинг зиммасига мазкур акциялар пакетини бошқариш вазифаси юкланади.

4. Акциядорлик тижорат банки Кенгаши:

банк филиалларининг Бошқаруви ва раҳбарлари билан биргаликда банкни самарали бошқаришни ташкил этиш, мазкур Намунавий низом ҳамда бошқа қонунчилик ҳужжатларининг талабларига мувофиқ кредитлар берилиши ва уларнинг ўз вақтида қайтарилиши учун жавобгар бўлиши;

банк Бошқаруви раиси ва аъзоларини тайинлаши;

банк Бошқаруви раиси билан меҳнат шартномаси тузиши белгилаб қўйилсин.

5. Акциядорлик тижорат банкларига қуйидагилар тавсия этилсин:

икки ой муддатда қонунчиликда белгиланган тартибда ўз низомлари ва ички меъёрий ҳужжатларини ушбу Фармон билан тасдиқланган меъёрий ҳужжатларга мувофиқ ҳолга келтириш;

1998 йилнинг охиригача акциядорларнинг умумий йиғилишлари ўтказилишини ташкил қилиб, уларда банклар Кенгашларининг таркибларини қайта кўриб чиқиш ва тасдиқлаш. Банк Бошқаруви раиси ва аъзоларининг белгиланган тартибда банк Кенгаши томонидан тайинланишини таъминлаш;

Бошқарув раисининг ва банк ички аудит хизмати раҳбарининг ҳар чоракдаги маърузаларини Кенгаш ҳузурида мунтазам тинглаб боришни амалиётга жорий қилиш.

6. Ўзбекистон Республикаси Марказий банкига қуйидагилар тавсия қилинсин:

тижорат банкларининг фаолияти устидан назоратни ошириш, улар томонидан операторлик вазифаларини амалга ошириш бўйича талабларни кучайтириш, зарур ҳолларда банклар томонидан акциядорлик тижорат банклари фаолияти тўғрисидаги қонунчилик бузилганлиги ва акциядорларнинг ҳуқуқлари камситилганлиги учун уларга нисбатан қатъий чоралар кўриш, ҳатто банк лицензиясини қайтариб олиш;

Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши ва вилоятларнинг ҳокимлари билан бирга бир ой муддатда хусусий сармоя иштирокидаги акциядорлик тижорат банкларини ташкил қилишни рағбатлантириш чора-тадбирларини, шу жумладан янги ташкил этилаётган ҳамда ишлаб турган тижорат банкларининг устав капиталига аҳоли ҳамда хусусий тадбиркорларнинг бўш пул маблағларини инвестициялаш жозибадорлигини ошириш, моддий-техника базасини шакллантириш, шунингдек ходимлар билан таъминлаш, уларни ўқитиш ва малакасини ошириш чоғида шундай банкларга амалий ёрдам кўрсатиш чора-тадбирларини ишлаб чиқиш ва тасдиқлаш.

7. Ўзбекистон Республикаси Марказий банки Молия вазирлиги ва Давлат мулки қўмитаси билан биргаликда:

1999 йилнинг 1 июлига қадар давлат маблағларини жалб этган ҳолда ташкил қилинган банкларнинг устав капиталидаги давлат улуши кўпи билан эллик фоизни ташкил этиши, қолган қисми эса юридик ва жисмоний шахслар, шу жумладан банкларнинг мижозлари ўртасида жойлаштирилиши лозимлигини назарда тутиб, тижорат банкларининг устав капиталига нисбатан қўйиладиган талабларни қайта кўриб чиқсин;

икки ой муддат ичида тижорат банклари олдидаги қарздорликни реструктуризациялаш дастурини ишлаб чиқиб, тасдиқласин, бунда Ҳукумат қарорларига биноан кечиктирилган кредитларни белгиланган муддатларда тўлиқ тўлаш механизмини кўзда тутсин.

8. Ўзбекистон банклари уюшмасига қуйидагилар тавсия этилсин:

тижорат банклари ва Ўзбекистон Республикаси Давлат мулки қўмитаси билан биргаликда икки ой муддатда банкларнинг мижозларини ва эҳтимол тутилган сармоядорларни ўзларининг эркин пул маблағларини банклар томонидан чиқариладиган акцияларга мақбул тарзда жойлаштиришлари учун кенг ахборот билан таъминлаш борасидаги комплекс чора-тадбирларини ишлаб чиқиб, амалга ошириш;

1998 йилнинг 1 декабрига қадар муддатда Ўзбекистон Республикаси Давлат мулки қўмитаси билан биргаликда банкларнинг молиявий ҳолатини мустақил рейтинг компаниялари баҳоларининг натижалари билан оммавий ахборот воситаларида мунтазам суратда ёритиб бориш чораларини кўриш;

1998 йилнинг охиригача Ўзбекистон Республикаси Марказий банки, Молия вазирлиги ҳузуридаги суғурта назорати бўйича Давлат инспекцияси билан биргаликда банк омонатларини нотижорат таваккалчиликларидан суғурта қилиш тизимини янада ривожлантириш юзасидан таъсирчан чоралар кўриш.

9. Ўзбекистон Республикаси Марказий банки, Адлия вазирлиги, бошқа тегишли вазирликлар ва идоралар ўзларининг меъёрий ҳужжатларини ушбу Фармон қоидаларига мувофиқ ҳолга келтирсинлар.

10. Мазкур Фармоннинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Б.Ҳамидов ва Ўзбекистон Республикаси Марказий Банки раиси Ф. Муллажонов зиммаларига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти **И. КАРИМОВ**

Тошкент шаҳри,
1998 йил 2 октябрь.

ҚИЗИЛҚУМ ЦЕМЕНТИ — ХОРИЖГА

Навоий шаҳридаги "Қизилқумцемент" ҳиссадорлик жамияти қўшма корхонаси цемент, клинкер каби маҳсулотларни ишлаб чиқаришни йил сайин кўпайтирмоқда. Бу йил истеъмолчиларга 2 миллион тонна саноат хомашёси етказиб берилади.

Шу мақсадда корхонада "Қизилқумтепалик" савдо уйи ташкил этилди. Унинг вилоятларда, шунингдек Қозоғистон, Туркманистон, Тожикистон, Озарбайжонда бўлимлари очилди. Шу бўлимлар орқали ҳозирдаёқ 130 минг тонна цемент сотилди. Унинг 50 минг тоннаси истеъмолчига қадоқланган ҳолда юборилди. Цементни 50 килограммли қопда чиқаришда Германиядан келтирилган ускуналар қўл келмоқда. Айни пайтда Покистон ишбилармонлари билан ҳам ўзаро ҳамкорлик йўлга қўйилаётир.

— Шу кунларда қўшимча иш ўринлари ташкил этишга жиддий эътибор берилмоқда, — дейди корхона директори Ўктам Рўзиқулов. — Ҳозирдаёқ халқ истеъмол моллари цехи ишлаб турибди. Ҳадемай, Хатирчи туманидаги "Зарафшон" жамоа хўжалигида консерва цехи, Навбаҳор туманидаги Жамбул номли жамоа хўжалигида эса вино заводи ишга тушади. Натижада юзлаб одамлар доимий иш билан таъминланади.

СУРАТЛАРДА: корхона жамоаси фаолиятидан лавҳалар.
С. ЗУФАРОВ (ЎзА) олган суратлар.

ПРЕЗИДЕНТИМИЗ КИТОБИНИНГ ИТАЛИЯДАГИ ТАҚДИМОТИ

Мамлакатимизнинг Президент Ислом Каримов раҳбарлигида ишлаб чиқилган ўзига хос ва мос тараққиёт йўли, Ўзбекистонда амалга оширилаётган тарихий янгиланишлар жаҳон жамоатчилигининг қизиқишини тобора орттирмоқда. Сиёсий ва илмий доираларда "Ўзбекистон модели" таъбири кенг қўлланилаётгани бежиз эмас. Давлатимиз раҳбарининг жаҳон жамоатчилигида тобора катта қизиқиш уйғотаётган "Ўзбекистон XXI аср бўсағасида: хавфсизликка таҳдид, барқарорлик шартлари ва тараққиёт кафолатлари" китоби бунинг яққол далилидир. Шунинг учун ҳам, давлатимиз раҳбарининг жаҳондаги мураккаб масалаларга илмий асосда ёндашилган нуқтаи назари акс этган бу китоби кўп тилларга таржима қилиниб, Англия, Германия, Франция, Россия, Корея, Покистон, Бирлашган Араб Амирликлари, Исроил ва бошқа мамлакатларда нашр этилган.

Ўзбекистоннинг жаҳон ҳамжамиятида эгаллаган муносиб ўрни, давлатимизнинг буюк вазифаларни амалга оширишга қаратилган тараққиёт йўлини акс эттирувчи бу китоб яқинда Италияда "Фатагрупп" компанияси нашриёти томонидан нашр қилинди. Мазкур нашр Италия жамоатчилигининг мустақиллик туфайли ўз тараққиёт йўлидан бораётган мамлакатимизда амалга оширилаётган ислоҳотлар, ҳуқуқий демократик давлат қурилиши жараёнида юз бераётган тарихий ўзгаришлар билан яқиндан танишишида муҳим аҳамият касб этади. Чунки, жаҳон жамоатчилиги янги аср бўсағасида дуч келаётган сиёсий, ижтимоий ва иқтисодий муаммолар ечимига бағишланган бу китобда баён этилган чуқур фикр ва хулосалар Италиянинг сиёсатчилари, олим ва иқтисодчиларига республикамизнинг бу йўналишдаги дадил ҳаракатлари ҳақида аниқ тасаввурга эга бўлиш имконини беради.

Бундан ташқари, мазкур китоб нашр этилганидан кейин ўтган қисқа муддатда Президент Ислом Каримов олға сурган ғоя ва хулосалар кенг равишда қўллаб-қувватланибгина қолмай, маърифий бозор иқтисодиётига ўтиш даврида турган мамлакатлар томонидан амалий қўлланма сифатида ҳам қабул қилинмоқда.

6 октябрь куни Римдаги "Финмекканико" Давлат концерни саройида "Фатагрупп" компанияси нашриёти томонидан итальян тилида нашр этилган бу китобнинг тақдимот маросими бўлди. Бу ерда ижтимоий-сиёсий ҳаракатлар вакиллари, олимлар, иқтисодчилар ва тадбиркорлар йиғилди. Тақдимот маросимида Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчиси В. Голишев, Ўзбекистон Республикаси Давлат Матбуот қўмитаси раиси Р. Шоғуломов сўзга чиқиб, китобнинг яратилиш тарихи, муаллиф замонамизнинг долзарб муаммоларига янгича, чуқур ва холисона ёндашгани ҳақида гапириб бердилар.

Италия стратегик тадқиқотлар маркази директорининг ўринбосари Асвальдо Кукуца, Италия Мудофаа вазирлиги ҳузуридаги Стратегик тадқиқотлар маркази директори Леопольдо Ферри, МДҲнинг "Фатагрупп"даги ваколатхонаси бошлиғи Микеле Тринча мазкур китоб, унда тадқиқ этилган тарихий жараёнларнинг фаол иштирокчиси, кўпчилик ҳолларда эса асосий ташаббускори бўлган шахс томонидан ёзилганини таъкидлашди. Китобда олға сурилган ғоялар назариётчининг эҳтироссиз кузатувлари эмас, янги типдаги сиёсий арбобнинг ҳаётий тажрибаси, кўп қиррали амалий фаолияти натижасидир. Бу — китобга алоҳида аҳамият бахш этади.

Маросимда Ўзбекистонда барча ислоҳотларнинг асоси ҳисобланувчи тинчлик ва осойишталик шароити мавжуд бўлгани учун ҳам, бозор иқтисодиётига изчиллик билан, ижтимоий силкинишларсиз ўтишнинг мустаҳкам назарий асоси барпо этилгани ҳамда катта тажриба тўплангани таъкидланди. Мана шу тажрибанинг баён этилиши, шунингдек, бутун инсониятни ташвишлантираётган жабҳа — хавфсизлик ва барқарорликни таъминлаш муаммолари, шундай ҳол мавжуд бўлганидагина тараққиёт йўлидаги ҳаракатнинг тезлашиши Ислом Каримов китобининг асосий мазмунини ташкил этади. Нотиқлар мазкур китоб Италия ва Ўзбекистон ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорликнинг янада мустаҳкамланишида катта аҳамият касб этишини таъкидладилар.

(ЎзА)

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг
ҚАРОРИ

Тўлов балансининг даромад қисми тўлиқ ва ўз вақтида тўлдирилишини таъминлаш чора-тадбирлари тўғрисида

Экспортнинг прогноз ҳажмлари сўзсиз бажарилишини, экспорт-импорт товарларининг Ўзбекистон Республикаси божхона чегараси орқали ўтиши тўғрисидаги маълумотларни тўлиқ ва ишончли ҳисобга олинишини, хорижий валютадаги тўловлар ўз вақтида тушиши устидан назоратни таъминлаш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси ҚАРОР ҚИЛАДИ:

1. 1999 йил 1 январдан бошлаб қуйидагилар бўйича ташқи иқтисодий фаолиятнинг муддатли ойлик Давлат статистика ҳисоботи жорий қилинсин:

товарлар (ишлар, хизматлар) экспорти ва импорти бўйича — мулкчилик шаклларидан қатъий назар, ташқи бозорга чиқувчи корхоналар томонидан тақдим қилинадиган N 1-ТИФ (экспорт-импорт) шакли;

экспорт-импорт операциялари бўйича валюта маблағлари ҳаракати бўйича — Ўзбекистон Республикасининг Марказий банки ва ваколатли банклари томонидан тақдим этиладиган N 1-ТИФ (валюта) шакли.

2. Ўзбекистон Республикаси резидентлари томонидан тузилган экспорт контрактларининг амалга оширилиши мониторингини ўтказиш тартиби тасдиқлансин.

3. Ўзбекистон Республикаси Макроиқтисодиёт ва статистика вазирлиги бир ҳафта муддатда Марказий банк, Ташқи иқтисодий алоқалар вазирлиги, Молия вазирлиги ва Давлат божхона қўмитаси билан биргаликда Давлат статистика ҳисоботи шаклларини ва уларни тўлдириш бўйича йўриқномаларни ҳамда тўлов баланси параметрларини тақдим этиш ва шакллантириш тартибини ишлаб чиқсин ва тасдиқласин.

4. Давлат божхона қўмитаси, ваколатли банклар, вазирликлар, идоралар, ташкилотлар ва корхоналар ташқи савдо фаолияти бўйича кўрсаткичлар статистика органларига ўз вақтида тақдим этилишини таъминласинлар.

Қайд этилсинки, вазирликлар, идоралар, ташкилотлар, корхоналар, ваколатли банклар ва давлат божхона қўмитаси раҳбарлари статистика органларига тақдим этиладиган ахборотнинг ишончлилиги ва ўз вақтида тақдим этилиши учун амалдаги қонун ҳужжатларига мувофиқ шахсан жавоб берадилар.

5. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги Давлат солиқ қўмитаси, Адлия вазирлиги билан биргаликда бир ой муддатда Ўзбекистон Республикасининг Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексига ва Ўзбекистон Республикасининг Жиноят кодексига экспорт прогнози бажарилиши, валюта тушуми тушиши ва унинг мажбурий сотилиши ўз вақтида таъминланмаганлиги учун вазирликлар, идоралар, ташкилотлар, корхоналар ва ваколатли банклар раҳбарларининг жавобгарлигини кучайтиришга оид тузатишлар киритиш ҳақидаги таклифларни белгиланган тартибда киритсинлар.

6. Белгилансинки, вазирликлар, идоралар, уюшмалар, концернлар, корпорациялар ва экспорт қилувчи корхоналар томонидан хорижий валютани мажбурий сотиш бўйича топшириқлар бажарилмаган тақдирда валюта тушуми суммасининг белгиланган топшириққа етишмаётган қисми ваколатли банклар томонидан хўжалик юритувчи субъектларнинг валюта счётларидан акцептсиз тартибда сотилади.

7. Пул-кредит сиёсати бўйича республика комиссиясига тақдим этиладиган оператив ҳисоботлар асосида ваколатли банкларнинг экспорт-импорт операцияларининг амалга оширилиши, хорижий валюта тушиши ва банк мижозлари бўлган корхоналар томонидан хорижий валютанинг мажбурий сотилишини назорат қилишга доир ишларни мунтазам равишда кўриб чиқиш тавсия қилинсин.

8. Макроиқтисодиёт ва статистика вазирлиги, Ташқи иқтисодий алоқалар вазирлиги, Молия вазирлиги Марказий банк билан биргаликда шу йил 1 ноябрдан бошлаб вазирликлар, идоралар, ташкилотлар, корхоналар ва ваколатли банклар бўйича экспорт-импорт операциялари прогноз кўрсаткичлари бажарилиши ва валюта тушуми мажбурий сотилишининг ҳар ойлик мониторингини жорий қилсинлар.

9. Ташқи иқтисодий алоқалар вазирлиги, Давлат божхона қўмитаси, Макроиқтисодиёт ва статистика вазирлиги ва Марказий банк республика хўжалик юритувчи субъектлари томонидан экспорт-импорт операциялари амалга оширилиши ва валюта тушуми тушиши устидан оператив назорат қилиш механизмини амалга ошириш мақсадида ташқи савдо ахборот таъминоти ягона электрон тизимини ишлаб чиқсинлар ва 1999 йил 1 январдан бошлаб жорий этсинлар.

10. Вазирликлар, идоралар, уюшмалар, компаниялар ва концернлар раҳбарлари 1999 йил учун экспорт дастурини ва товарлар (ишлар, хизматлар) экспортига буюртмалар портфелини (шартномаларни) шакллантириш учун бир ой муддатда:

— ишлаб чиқариш қувватларининг фойдаланилишини ўрганиб чиқсинлар ва ишлаб чиқариш тузилмасини хилма-хиллаштириш ҳамда корхоналарни маҳсулотнинг экспортга йўналтирилган янги турларини ишлаб чиқаришга қайта ихтисослаштириш дастурини ишлаб чиқсинлар;

— маҳсулотлар номенклатурасини кенгайтириш ҳисобига, шу жумладан хизматлар экспорти ҳисобига прогноз қилинаётган йилга экспорт ҳажмларини кўпайтириш чора-тадбирларини ишлаб чиқиш учун ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларни хатловдан ўтказсинлар;

— Ташқи иқтисодий алоқалар вазирлиги билан биргаликда минтақавий ва халқаро бозорлар конъюнктурасини, ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларга талаб, нархлар ва эҳтиёжларни ўрганиб чиқсинлар ҳамда материалларни прогнозлаштирилаётган йилга товарлар (ишлар, хизматлар) экспорти ҳажмини шакллантириш учун Макроиқтисодиёт ва статистика вазирлигига тақдим этсинлар.

11. Макроиқтисодиёт ва статистика вазирлиги тузилмасида, ходимлар сони доирасида, экспорт ва импортнинг ўртача ва узоқ муддатли прогнозлари ишлаб чиқилиши ва мониторингини, шунингдек унинг бажарилиши таҳлил қилинишини таъминловчи ташқи иқтисодий фаолиятни таҳлил этувчи бўлинма ташкил этиш мақсадга мувофиқ деб ҳисоблансин.

12. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири Ў. Султонов зиммасига юклансин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси **И. КАРИМОВ**

Тошкент шаҳри,
1998 йил 6 октябрь.

ТИЖОРАТ БАНКЛАРИНИ АКЦИОНЕРЛАР БОШҚАРИШИ КЕРАК

Вазирлар Маҳкамасининг 1998 йил 23 июлдаги йиғилишидаги нутқида республика Президенти тижорат банклари акционерлари ва ходимлари ҳақида жуда ўринли танбеҳ бердилар. Жумладан, И. А. Каримов шундай дедилар: "Банкка унинг ўз соҳиблари раҳбарлик қилиши ва бошқариши керак". Шунингдек, 2 октябрда Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Акциядорлик тижорат банклари фаолиятини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида" Фармони эълон қилинди. Таҳририят "Ўзсаноатқурилишбанк" акционерлик жамияти кузатув кенгаши раиси Ш. Х. Раҳимовдан банк ҳиссадорлари унинг бошқарувида қандай қатнашаётганлиги ҳақида ҳикоя қилиб беришни сўради.

— «Ўзсаноатқурилишбанк» Ўзбекистонда ўз мулкчилик шаклини биринчи ўзгартирган жамоалардан бири. У 1991 йил апрель ойида бўлган таъсис анжуманида акционерлик-тижорат банкига айлантирилди. Етакчи саноат корхоналари ва пудрат ташкилотлари унинг таъсисчилари бўлишди. Уларнинг орасида Олмалиқ ва Навоий тоғ-металлургия комбинатлари, Тошкент трактор заводи, "Ўзсаноатфуқароқурилиш" корпорацияси, В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси ҳам бор. Акционерлик жамияти Кузатув кенгаши вазифасини бажарувчи банк кенгаши ва тафтиш комиссияси сайланди. Бошланғич устав жамғармаси (миллий валютада ҳисоблаганда) 250 минг сўмни ташкил этди, акциялар асосан давлат корхоналари ва ташкилотлари ўртасида тақсимланди. Зеро, ўша пайтда шундай бўлиши зарур эди.

Ўтган давр мобайнида мамлакат банк тизими тубдан ўзгарди. Демократик жамият қуриш йўлидаги иқтисодий янгиланишлар, бозор иқтисодиёти йўлидаги ҳаракатлар туфайли бизнинг банкимиз ҳам ўзгарди. Биз янги-янги банкларнинг ташкил этилишида ҳам бевосита қатнашдик. "АСАКА", "Ўзтураржойжамғармабанк", "Ўзприватбанк", "Савдогарбанк" шулар жумласига киради. Аниқроғи, биз монополист ролидан воз кечсак-да, универсал банк сифатини сақлаб қолдик ва уни мунтазам ошириб бораяпмиз. Актив ва айланма маблағни ўстириб, ўз сармоямизнинг доимий ўсиб боришини таъминлаяпмиз.

Акционерларимиз таркибининг сифати бутунлай ўзгарди. Республикадаги хусусийлаштириш курси банкнинг рекапитализация жараёнига имкон туғдирмоқда. Илгари иқтисодиётнинг давлат секторида бўлган кўплаб акционерларимиз акционерлик жамиятларига, қўшма корхоналарга айлантирилди. Банк акцияларининг қарийб ўндан бир қисмининг эгалари кичик ва хусусий корхоналардир. Ўз пул маблағларини қимматбаҳо қоғозларга алмаштириш имтиёзини яхши тушунган фуқаролар сони кейинги уч йилда 3 фоиздан 18 фоизгача ошди. Бугунги кунда 2600 дан ортиқ юридик ва 9 мингдан ошиқ жисмоний шахс банк соҳиби ҳисобланади. Шубҳасиз, улар банкнинг янада тараққий топиши ва шаклланишига ўз амалий ёрдамини кўрсатмоқда.

Ҳар йили ўтказиладиган акционерларнинг умумий йиғилишида улар кенгаш ва бошқарув томонидан амалга оширилган банкнинг бир йилдаги молиявий-хўжалик якунларини манфаатдорлик ва талабчанлик билан муҳокама қиладилар. Фақат умумий йиғилишгина даромадни тақсимлайди, фойдаланилган капитал ва устав жамғармасининг ошиши масалаларини, дивиденд тақсимотини ҳал қилади, банкнинг жорий фаолияти бошқаруви органларини ташкил қилади.

(Давоми 3-бетда).

Лойиҳа

Ўзбекистон Республикасининг ҚОНУНИ

Адвокатлик фаолиятининг кафолатлари ва адвокатларнинг ижтимоий ҳимояси тўғрисида

Ушбу Қонун адвокатлик фаолиятининг самарадорлигини оширишга, адвокатнинг мустақиллигини таъминлашга ҳамда фуқаролар ўз шахсий, сиёсий, иқтисодий ва ижтимоий ҳуқуқларини ҳимоя қилиш ва рўёбга чиқариш мақсадида адвокатдан малакали, ихтисосли ёрдам олиш имкониятига эга бўладиган шарт-шароит яратилишига кўмаклашишга даъват этилгандир.

1-модда. Адвокат касбининг очиқлиги

Адвокат касби жинси, ирқи, миллати, тили, дини, ижтимоий келиб чиқиши, эътиқоди, шахси ва ижтимоий мавқеидан қатъи назар, белгиланган тартибда лицензия олган Ўзбекистон Республикасининг фуқаролари учун очиқдир.

2-модда. Адвокатлик фаолиятининг асосий принциплари

Қуйидагилар адвокатлик фаолиятининг асосий принципларидир:

адвокатнинг мустақиллиги;
касб этикасига, адвокатлик сири ва қасамёдига қатъий риоя этиш;

қонун ҳужжатларида ман қилинмаган усуллар ва воситаларни қўллаш.

3-модда. Адвокат қасамёди

Адвокат лицензия олаётганида қуйидагича қасамёд қилади: "Ўз касбий бурчимни ҳалол ва виждонан бажаришга, инсон ҳуқуқлари ва эркинликларини изчиллик билан ҳимоя қилишга, адвокатлик сирини сақлашга, Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси ва қонунларига қатъий риоя этишга тантанали қасамёд қиламан".

4-модда. Адвокатнинг ваколатлари

Адвокат Ўзбекистон Республикасининг бутун ҳудудида, шунингдек унинг ташқарисида, агар бу олинган топшириқни бажариш учун зарур бўлса ва тегишли давлатларнинг қонун ҳужжатларига зид бўлмаса, адвокатлик фаолияти билан шуғулланиш ҳуқуқига эга.

Муайян ишни олиб бориш учун адвокатнинг ваколатлари ордер билан тасдиқланади.

Адвокат, тараф сифатида, суд ишларини юритишнинг барча босқичларида процесснинг барча иштирокчилари билан тенг ҳуқуқларга эга бўлади.

Адвокат қуйидаги ҳуқуқларга эга:

қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда ишнинг барча материаллари билан танишиш ва ундан зарур маълумотларни кўчириб олиш;

ўз ҳимоясидаги шахс билан у ушлаб турилган пайтдан бошлаб сони ва давом этиш вақти чекланмаган ҳолда қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда ҳоли учрашиш;

ижозат берилган пайтдан бошлаб ишни олиб боришнинг бутун даврида иштирок этиш учун ўзига ижозат берилгани тўғрисида суриштирув, дастлабки тергов ва суд органларидан тасдиқ хатини олиш;

иш материаллари билан танишиш ҳамда уни судда ва бошқа органларда кўриб чиқиш чоғида овоз ёзиш қурилмалари ва бошқа техник воситалардан қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда фойдаланиш;

давлат сири, тижорат ёки бошқа сир ҳисобланган маълумот билан, агар бу жиноят ишини иш юритиш пайтида, шунингдек фуқаролик ёки хўжалик ишини кўриб чиқиш ва ҳал этишда ҳимояни ёки вакилликни амалга ошириш учун зарур бўлса, қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда танишиш.

Адвокат қонун ҳужжатларида назарда тутилган бошқа ҳуқуқларга ҳам эга бўлади.

Адвокат:

ўзига юридик ёрдам сўраб мурожаат қилган юридик ва жисмоний шахсларга ҳуқуқий тизимнинг иш принципларини тушунтирган ҳолда уларнинг ҳуқуқлари ва мажбуриятлари тўғрисида маслаҳат бериши;

юридик ёрдам сўраб мурожаат қилган шахснинг аҳволини ёмонлаштирадиган ҳуқуқий нуқтаи назарни эгалламаслиги;

ўзига ваколат берган, ўзининг ҳимоясида бўлган шахснинг нуқтаи назарига кўра қонунга хилоф қарор чиқарилган тақдирда, бу қарор устидан қонунда белгиланган тартибда шикоят қилиши шарт.

Адвокат қонун ҳужжатларида назарда тутилган бошқа мажбуриятларга ҳам эга бўлади.

5-модда. Адвокатнинг мустақиллигини таъминлаш

Адвокатнинг мустақиллиги қуйидагилар билан таъминланади: унга қонунда белгиланган тартибда адвокатлик фаолиятини амалга ошириш учун ижозат бериш, бу фаолиятни тўхтатиб туриш ва тугатиш;

адвокатнинг дахлсизлиги;
адвокатлик сирини ошкор этишни талаб қилишни ман этиш;

адвокат олиб бораётган ишга аралашганлик ёхуд адвокатнинг дахлсизлигини бузганлик учун жавобгарлик;

унга давлат томонидан адвокатлик фаолиятининг кафолатларини ва ижтимоий ҳимояни бериш.

6-модда. Адвокатнинг дахлсизлиги

Адвокатнинг шахси дахлсиздир. Адвокатнинг дахлсизлиги унинг уй-жойига, хизмат биносига, у томонидан фойдаланиладиган транспорт ва алоқа воситаларига, унинг хат-хабарларига, унга тегишли бўлган ашёлар ва ҳужжатларга нисбатан татбиқ этилади.

Адвокатга нисбатан жиноят иши Ўзбекистон Республикаси Бош прокурори, Қорақалпоғистон Республикаси прокурори, вилоят, Тошкент шаҳар прокурорлари ва уларга тенглаштирилган прокурорлар томонидан қўзғатилиши мумкин.

Адвокатнинг уй-жойи ёки хизмат биносига, шахсий ёки у фойдаланишидаги транспортига кириш, у ерда кўздан кечириш, тинтув ёки олиб қўйиш ишларини ўтказиш, унинг телефон ёки бошқа сўзлашув қурилмалари орқали олиб бориладиган сўзлашувларини эшитиб туриш, адвокатни шахсий кўздан кечириш ва тинтувдан ўтказиш, худди шунингдек унинг почта-телеграф жўнатмаларини, унга тегишли ашёлар ва ҳужжатларни кўздан кечириш,тортиб олиш ёки олиб қўйиш, адвокатни мажбурий келтириш, ушлаб туриш ёки ҳибсга олиш Ўзбекистон Республикаси Бош прокурори, Қорақалпоғистон Республикаси прокурори, вилоят, Тошкент шаҳар прокурорлари ва уларга тенглаштирилган прокурорларнинг санкцияси билан амалга оширилиши мумкин.

Адвокатнинг иш бўйича ҳуқуқий нуқтаи назарига нисбатан суриштирув органи, терговчи, прокурор томонидан тақдимнома чиқарилиши, шунингдек суднинг хусусий ажрими чиқарилиши мумкин эмас.

Адвокатни қонунга мувофиқ юридик ва жисмоний шахсларга юридик ёрдам кўрсатганлиги муносабати билан жиноий, моддий ва бошқа жавобгарликка тортиш ёки унга шундай жавобгарликка тортиш билан таҳдид қилиш мумкин эмас.

7-модда. Адвокатлик фаолиятига аралашишга йўл қўйилмаслиги

Юридик ва жисмоний шахсларнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш бўйича ўз касбий вазифаларини бажараётганда адвокатнинг фаолиятига аралашишга йўл қўйилмайди.

Адвокатдан ва унинг ёрдамчисидан адвокатлик сири предмети ҳисобланган ҳолатлар тўғрисида бирон-бир тушунтириш ёки кўрсатувлар беришни талаб қилиш, шунингдек улар ҳақида тезкор-қидирув фаолиятида, жиноят ишлари, маъмурий ҳуқуқбузарликлар тўғрисидаги ишлар ва бошқа ишларни юритишда фойдаланиш учун бирон-бир материал тақдим этиш ман қилинади.

Адвокатлик фаолиятини амалга ошириш чоғида бирон-бир махсус рухсатнома (ордер, ишда иштирок этиш учун адвокатга ижозат берилгани тўғрисидаги тасдиқ хати, унинг шахсини тасдиқловчи ҳужжатдан ташқари) талаб қилиш ёки бошқа тўсиқлар вужудга келтириш ман этилади.

Муайян ишни ўрганишга тўсқинлик қилиш ёхуд адвокатнинг унга ваколат берган ёки унинг ҳимоясида бўлган шахснинг қонуний манфаатларига зид келувчи нуқтаи назарни мажбуран эгаллашига эришиш мақсадида адвокатга қандай шаклда бўлмасин таъсир кўрсатиш , шунингдек адвокатга нисбатан таҳдид қилиш, ҳақоратлаш, туҳмат қилиш, куч ишлатиш ёки унинг ҳаёти, соғлиғи ва мол-мулкига тажовуз қилиш қонун ҳужжатларига мувофиқ жавобгарликка сабаб бўлади.

8-модда. Адвокатлик фаолияти муҳофаза қилинишини таъминлаш

Адвокат ва унинг касбий фаолияти давлат томонидан муҳофаза қилинади.

Адвокатга ўзининг ҳимоясидаги шахс билан ҳоли учрашишни, жиноят ишининг барча материаллари билан танишиб чиқишни ва ундан зарур маълумотларни кўчириб олишни рад этиш ман қилинади.

Юридик ёрдам бериш билан боғлиқ маълумотни талаб қилиб олиш, олиб қўйиш, кўздан кечириш, текшириш, ундан нусха кўчириш, йиғиш ва фойдаланишга фақат адвокат айбланувчи тариқасида жавобгарликка тортилган тақдирда, жиноят, фуқаролик ишлари, интизомий ишлар ёки маъмурий ҳуқуқбузарликлар тўғрисидаги ишлар юритилаётган бошқа ҳолларда эса фақат юридик ёрдам сўраб мурожаат этган шахснинг розилиги билан йўл қўйилади.

Давлат адвокатга:

касбий вазифаларини бажариш имкониятини;

Ўзбекистон Республикаси ҳудудида ҳам, унинг ташқарисида ҳам юридик ёрдам сўраб мурожаат этган шахсларга маслаҳат бериш имкониятини;

у ўз касбий вазифаларини бажариши туфайли ҳаёти ва соғлиғи учун хавф-хатар юзага келганда зарур ҳимояни таъминлайди.

Адвокатнинг касбга оид ҳуқуқларини давлат органлари ва бошқа органлар, мансабдор шахслар ва фуқаролар томонидан бузиш қонун ҳужжатларида назарда тутилган жавобгарликка сабаб бўлади.

9-модда. Юридик ёрдамни таъминлаш кафолатлари

Ҳар қандай шахс ўз ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш учун ўзи танлаган адвокатга юридик ёрдам сўраб мурожаат қилишга ҳақлидир.

Ушлаб турилган, айбланаётган, судланаётган ва ҳукм қилинган шахсга адвокат билан монеликсиз ва махфий учрашиш ҳамда маслаҳат олиш учун зарур шарт-шароит таъминланиши лозим.

10-модда. Адвокатни ижтимоий ҳимоя қилиш чоралари

Адвокатнинг ҳаёти ва соғлиғи давлат ҳимоясида бўлади. Адвокатура органлари ўз маблағлари ҳисобидан адвокатлар ҳаёти ва соғлиғини мажбурий суғурта қиладилар. Суғурта ташкилотлари суғурта суммаларини қуйидаги ҳолларда тўлайди:

адвокат ўз касбий фаолиятини амалга ошириш даврида ҳалок бўлганда (вафот этганда) ёхуд бундай фаолиятни тугатгандан сўнг, агар ўлим ҳолати касбий вазифаларини бажараётганда олинган тан жароҳатлари ёки соғлиғига етказилган бошқа жароҳатлар оқибатида юз берган бўлса, унинг меросхўрларига - адвокат ўртача ойлик иш ҳақининг эллик баравари миқдорида;

адвокатга ўз касбий вазифаларини бажараётганда бундан кейин адвокатлик фаолияти билан шуғулланиш имкониятини истисно этадиган шикаст етказиш ёки соғлиғига бошқа жароҳат етказиш - адвокат ўртача ойлик иш ҳақининг йигирма беш баравари миқдорида;

адвокатга ўз касбий вазифаларини бажараётганда олинган ва унинг бундан кейин адвокатлик фаолияти билан шуғулланиш имкониятини истисно этадиган даражада меҳнат қобилиятини узил-кесил йўқотишга олиб бормайдиган тан жароҳатлари ёки соғлиғига бошқа жароҳатлар етказганлик учун - адвокат ўртача ойлик иш ҳақининг беш баравари миқдорида.

11-модда. Адвокатура органларининг таъминоти

Адвокатура органларини таъминлаш ўз маблағлари ҳисобидан амалга оширилади.

Ўзбекистон Республикаси адвокатура органлари нотижорат ташкилотлар ҳисобланади. Адвокатура органларининг штатлари, мансаб окладлари ва маъмурий-хўжалик харажатларининг сметалари молия органларида рўйхатдан ўтказилмайди. Адвокатура органларининг иш ҳақи жамғармаси банклар томонидан назорат қилинмайди.

12-модда. Давлат ва адвокатура органларининг ўзаро муносабатлари

Давлат ҳар бир фуқаронинг тенг ва эркин юридик ёрдам олиш ҳуқуқини таъминлаш учун адвокатура органлари билан ҳамкорлик қилади.

Адвокатура манфаатларига дахлдор масалалар давлат органлари томонидан республика адвокатлар жамоат бирлашмаси иштирокида белгиланган тартибда ҳал этилади.

Давлат адвокатура органларини фуқароларга қулай бўлган жойларда зарур бинолар билан белгиланган тартибда таъминлайди.

Адвокатура органларига коммунал хизматлар, алоқа хизматлари ҳақини тўлашда имтиёзлар ва қонун ҳужжатларида назарда тутилган тартибда бошқа имтиёзлар берилиши мумкин.

Қонун лойиҳасига доир таклиф ва мулоҳазаларни Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Қонунчилик ва суд-ҳуқуқ масалалари қўмитаси номига, қуйидаги манзилга юборишингизни сўраймиз:
700035, Тошкент шаҳри, Халқлар дўстлиги майдони, 1-уй, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси. Телефонлар: 139-87-58 ёки 139-87-75, 139-87-71.

Ўзбекистон — хорижликлар нигоҳида

ЖАҲОН ТАН ОЛГАН ЮРТ

Радов Дитер. 38 йилдан кўпроқ даврда Немец Федерал банкида хизмат қилиб, оддий банк хизматчисидан, то мазкур банкнинг Ганновер шаҳридаги бўлими директори лавозимигача бўлган йўлни босиб ўтди. Ҳозирда нафақада бўлишига қарамай, Европа ҳамжамиятининг ТАСИС дастури доирасида халқаро валюта ва кредит муносабатлари бўйича Ўзбекистонда фаолият кўрсатмоқда. Ўз хоҳишига кўра, банк соҳасидаги катта тажрибасини талаба-ёшларга етказиш истаги билан Тошкент Молия институтида «Банк иши», «Банк менежменти» фанларидан қизиқарли туркум ўқув машғулотларини олиб бормоқда.

Қуйида унинг Ўзбекистон, мустақиллик йилларида қўлга киритган ютуқлари ҳақидаги фикр-мулоҳазаларини эътиборингизга ҳавола этмоқдамиз.

— Ўзбекистон мустақилликнинг қисқа даврида асрга татигулик зафарларни қўлга киритганлигининг гувоҳи бўлдик.

Мамлакатингизда амалга оширилган ислоҳотларнинг ютуғи бир томондан, юртда барқарорлик, осойишталик ҳамда иқтисодий ривожланиш таъминланганлиги, миллий давлатчиликнинг мустаҳкам пойдевори яратилганида бўлса, иккинчи томондан, ана шу барча ислоҳотлар мазмун-моҳиятининг чуқурлиги, уларни ҳар бир фуқаронинг тўлиқ қўллаб-қувватлаганлиги билан изоҳланади.

Ислоҳотчиликнинг бундай тажрибасини жаҳон жамоатчилиги тўла тан олмоқда.

Истиқлол туфайли Ўзбекистон халқаро ҳамжамиятнинг тенг ҳуқуқли тўлақонли субъектига айланди. Мамлакатингизни жаҳон таниди.

Мустақилликнинг еттинчи йили тантаналари руҳи Ватанингизнинг барча жойларида катта байрам қилинганлиги, ҳар бир ўзбекистонлик, у хоҳ ёш, хоҳ кекса бўлсин, Ватан мустақиллигидан ғурурланиши, айниқса, улар билан бўлган мулоқотларимизда яққол намоён бўлди.

Дастлаб Тошкент, сўнгра кўҳна Самарқанд ва Бухорога қилган сафаримизда мамлакатингизда ўтган қисқа вақт мобайнида катта ишлар амалга оширилганлигини ўз кўзимиз билан кўрдик.

Тошкентнинг ям-яшил боғ ва сайилгоҳлари, кўча ва майдонлари, уларнинг озодалиги ва сокинлиги, юртдошларингиз томонидан анъаналар, удумлар, урф-одатлар авайлаб-асралиб, авлоддан-авлодга янада бойитилиб сингдирилиб бораётганлиги, шарқона ўзаро иззат-ҳурмат, очиқ чеҳралик сақланиб қолинганлиги ўзбек халқининг юксак салоҳият эгаси эканлигидан далолатдир.

Тан олиш керакки, Ўзбекистоннинг қисқа фурсатда миллий уйғониш, миллий ўзликни англаш, шахснинг ўз қадр-қимматини тиклаши, Ватаннинг жонкуяри бўлиши, миллати равнақи йўлида хокисорлиги, ўз ҳаёти, тақдири, бахтини мамлакат тақдири билан узвий боғлай олиши, хуллас, ислоҳотнинг бундай шиддатини, янгиланиш одимларининг бундай тез кечишини, бундай оммавий сафарбарликни, бундай бунёдкорлик ишларининг амалга оширилишини камдан-кам давлатларгина бошидан кечирганига тарих гувоҳдир.

Мустақиллик йилларида Ўзбекистон иқтисодиёти ҳам тобора юксалиб бормоқда.

Ўзбекистон ўз тараққиёти йўлидан дадил илдамлаб бориб, барча соҳаларда туб ўзгаришларни амалга оширди. Мамлакатингизда кўплаб янги корхоналар фаолият кўрсата бошлаганлиги, айниқса, уларнинг орасида бизнинг Германия билан ҳамкорликда ташкил этилган қатор корхоналар ҳам самарали фаолият кўрсатаётганлиги эътиборга моликдир.

Буларнинг барчаси Ўзбекистонда чет эллик тадбиркорлар, ишбилармон бизнесменларга яратилган қулай шарт-шароитларнинг амалий самарасидир.

Ўзбекистоннинг халқаро даражадаги ўрни ва роли тобора ошиб бормоқда. Мамлакатингиз Марказий Осиё минтақасида тинчлик, барқарорлик ва хавфсизликни таъминлашда минтақанинг талай энг муҳим муаммоларининг ечимини топиш ишида ўз таклиф ва мулоҳазалари билан эътиборга молик тадбирларнинг фаол субъектига айланди.

Бу борада дунёвий ва минтақавий кенг қамровли муаммоларни бартараф этиш борасида республикангиз Президенти Ислом Каримов томонидан илгари сурилган ғоя ва ташаббуслар таҳсинга лойиқдир. Бу саъй-ҳаракат ўз навбатида, бутун жаҳон ҳамжамиятининг диққат-эътибори уларга кенг жалб этилишига сабаб бўлди.

Юртни том маънода мустақил давлатга айлантириш учун жонини тикишга тайёр, билимдон ва фидойи инсонлар, халқаро иқтисодий маконда ўз юртининг муносиб ўрин эгаллаши учун топқирлик, ишбилармонлик ва матонат билан кураш олиб бормоқда.

Республикангиз, қисқа вақт ичида жаҳон мамлакатлари орасида ўрнини топиб — ижтимоий йўналтирилган замонавий бозор муносабатларини барпо этиш йўлидан дадил илдамлаб бормоқда.

Буюк маънавиятингизни тиклаш ва янада юксалтириш, миллий уйғониш ғоясини ўзида мужассам этган баркамол инсонни — янги авлодни вояга етказиш учун муносиб ҳаёт шарт-шароитларини яратиш — Ўзбекистон давлати сиёсатининг устивор йўналиши деб қаралди. Мамлакатингизда амалга оширилаётган шундай сиёсат туфайли миллий таълим-тарбия тизимини такомиллаштириш, унинг миллий заминини мустаҳкамлаш, замон талаблари билан уйғунлашган даражага олиб чиқиш, ислоҳотлар тақдирига ижобий таъсир этувчи эртанги кун кишисини вояга етказишнинг муҳим манбаи сифатида «Таълим ҳақида»ги Қонун ва «Кадрлар тайёрлаш Миллий дастури» сингари стратегик аҳамиятга эга бўлган ҳужжатларда таълим-тарбия соҳасидаги ислоҳотларнинг асосий йўналишлари, талаб ва мақсадлари аниқ белгилаб берилганлиги менда Ўзбекистоннинг келажаги буюк эканлигига катта ишонч уйғотди.

СУРАТДА: Радов Дитер талабалар билан машғулот ўтказмоқда.

Зеро, республикангизда замонавий иқтисодиёт, фан, техника ва технологиялар асосида кадрлар тайёрлашнинг мукаммал тизимини шакллантириш ҳамда бу борада халқаро алоқаларни йўлга қўйиш янги авлодни баркамол — ҳар томонлама етук инсонлар қилиб вояга етказишнинг бош омили бўлади деб ўйлайман. Шу ўринда Тошкент Молия институти билан кўпгина хорижий давлатлар, халқаро ташкилотлар ўртасида алоқалар ўрнатилиб, таълим ва тил ўрганиш бўйича Американинг ҳамкорлик ташкилоти (Аксел), халқаро тадқиқотлар ва Алмашинув Кенгаши (Айрекс), Тинчлик корпуси, Англиянинг Британия Кенгаши, Германиянинг Академик алмашинувлар хизмати, Европа ҳамжамиятининг ТАСИС дастурлари орқали амалга оширилаётган ҳамкорлик эътиборга моликдир.

Бугун Германияда ўзбекистонлик талабалар, аспирантлар таҳсил олишмоқда. Икки томонлама кенг мутахассислар алмашув йўлга қўйилмоқда.

Албатта, буларнинг барчаси халқингизнинг мустақилликни янада мустаҳкамлаш борасида амалга ошираётган ишлари ва ўз келажагига бўлган юксак ишончининг, билимга чанқоқ ёшларнинг келажаги буюк давлатнинг заминини яратишда фаол иштирок этаётганликларининг самарасидир.

«Халқ сўзи» мухбири Қўчқор НОРҚОБИЛ ёзиб олди.

БОҒОТЛИКЛАР ШИЖОАТИ

Айни кунларда Хоразм воҳаси далаларида пахта йиғим-терими қизғин давом этмоқда. Вилоят пахтакорлари бу йил ҳам республикада карвонбошилик қилаётир. Бу ерда кунига 2 фоиздан ортиқ пахта терилиб, давлатга топширилмоқда.

Жорий йилда Боғот туманидаги ёпиқ турдаги «Боғот» ҳиссадорлик жамоаси пахта ва шолидан мўл ҳосил етиштирди. Жамоа пахтакорлари ва шоликорлари 3300 тонна пахта, 3200 тонна шоли ҳосили учун ғайрат қилишмоқда. Уларнинг ҳозиргача давлатга топширган пахтаси 70 фоиздан ошиб кетди.

Суратларда: 1-бригада бошлиғи Шариф Ражабов (чапдан иккинчи), пудратчилар Алишер Султонов, Фазилат Султонова ва Достон Қосимовлар; машина терими

Р. ЖУМАНИЁЗОВ (ЎзА) олган суратлар.

Паррандачилик

ИМКОН ҚИДИРАЁТГАНЛАР

Алижон Каримов тиниб-тинчимас одам. Озгина бўш қолди дегунча идора кираверишидаги гулзорига оро беради, ўт-ўландан тозалайди, шакл беради. Идора атрофию хўжалик ҳудудидаги тартибни кўриб ҳар қандай одамнинг кўнгли равшан тортади.

Бағдод тумани ҳокими муовини Абдурасул Аҳмедов ҳақ бўлиб чиқди. Пештоқига «Бағдод» парранда маҳсулотлари ишлаб чиқариш ҳиссадорлик жамияти» деб ёзиб қўйилган бинога яқинлашганимиз ҳамоно бу ердаги саранжом-саришталикнинг гувоҳи бўлдик. Катта йўлдан хўжалик идорасига етгунга қадар йўлканинг икки томони гулзор, қуюқ райҳонзор. Шунданми, атиргулу райҳоннинг хуш ифори димоғимизга урилади. «Бағдод» паррандачилик хўжалиги ўтган йилга қадар «Чимён» паррандачилик акционерлик жамияти тасарруфида эди. Мутасаддилар асосий эътиборни «Чимён»га қаратиб, «Бағдод» эътибордан четда қолгани боисми,ҳарқалай «етти хазинанинг бири» бўлган паррандачилик бир жойда депсиниб, зарар келтирадиган соҳага айланиб қолганди. Етарли маблағ бўлмагач, товуқхоналар таъмири ҳам, шароит ҳам, энг асосийси парранда наслчилиги ишлари ҳам ора йўлда қолиб кетганди. Буни оддий ишчидан тортиб, юқори лавозимли раҳбаргача чуқур англаб етди. Энди, ишда бурилиш қилиш зарур. Эскича ишлаб бўлмайди. Барча имкониятлар хомчўт қилинди. Галда қилинадиган ишлар режаси белгиланди.

Хўжалик ўтган йилнинг июль ойида «Чимён»дан ажралиб чиқиб, очиқ турдаги ҳиссадорлик жамиятига айлантирилди. Хўжаликда меҳнат қилаётган 219 нафар ишчи-хизматчининг барчаси мулкдорга айланди. Ўзи учун ишлаган одам чарчамайди, деганларидай, ҳар бир киши сидқидилдан меҳнат қила бошлади. Товуқхоналар қайта таъмирланиб, ободонлаштирилди. Етарли меҳнат шароити яратилди. Бу орада исроиллик ҳамкорлар бағдодликларга 548 минг долларлик товар кредит ажратишди. Исроилдан келтирилган 37 минг дона «Бют-биг-6» наслли тухум инкубаторияларга қўйилди. Натижа кутилгандан-да зиёда бўлиб, 26 минг 200 дона соғлом жўжа олинди.

— Қарздан қутилиш чоралари ҳақида...

— Исроилликлар товар-кредитни беш йил муддатга беришган. Бироқ дастлабки натижалар шуни кўрсатмоқдаки, маҳсулотларимиз ўз харидорларини топиб, пешма-пеш кетиб турса, келгуси йил охиригача мавжуд қарздан тўла халос бўламиз.

Дарҳақиқат, хўжаликдаги ҳар бир ишни кузатсангиз, Алижон ака нечоғли ҳақ эканликларига амин бўласиз. Агар, зотдор куркалар октябрь ойидан ёппасига тухумга кирса, «Бағдод» республикамиздаги куркачиликка ихтисослаштирилган тўрт йирик хўжалик — Хоразмдаги Ғоипов номли, Андижондаги Авазматов номли, «Риштон» ҳамда «Чимён»га наслли тухум сота бошлайди. Бунга айни пайтда ўз харидорини кутиб совуқхоналарда сақланиб турган 100 тоннадан зиёд парҳез гўштни қўшиб ҳисоблаганда, эҳе, бу чақана маблағми? Шунингдек, юқоридаги тўрт хўжаликдан ташқари наслли тухумларга ҳамдўстлик давлатларидан ҳам буюртмалар келиб турибди.

— Мана, қўлимда яна бир буюртма шартномаси, — дейди Алижон ака. — 300 минг дона тухумга. Сарпоидан. Ҳали куркалар тухумга киргунча, харидорлар янаям ортади.

Демак, харидор етарли, бироқ... баъзи муаммолар ҳам йўқ эмас. Куркалар учун махсус витаминга бой озуқа узилиши ҳоллари мавжуд. Хўжаликда табиий газ йўқлиги боис, ёқилғи-мойлаш материаллари сарфи юқори. Натижада бу соҳада ҳам узилишлар бўлиб туради.

— Етиштирилган маҳсулот харидорга тўғридан-тўғри сотиладими?

— Биз асосан «Ўзпаррандасаноат» уюшмаси орқали савдо-сотиқ қиламиз. Негаки, бизнинг гарданимиздаги товар-кредит масъулияти уюшма зиммасида. Агар маҳсулотларимизни нақд пулга оладиган харидор бўлса, уюшма бизга савдо-сотиқ қилиш ваколатини ҳам берган.

— Ҳозир қайси ташкилотга борманг, ойлик маош вақтида берилмаслигидан зорланишади...

— Нима демоқчи эканингизни тушундим. Бу муаммо бизга ҳам «бегона» эмас. Бироқ имконият қидиряпмиз. Ёрдамчи хўжалигимиз бор, сабзавот, полиз дегандай... Ҳар қалай ойлик маошнинг бир тарафини қоплаб турибди. Ҳар куни ишчилар бепул иссиқ овқат билан таъминланган. Хўжалигимиз маҳсулот бера бошлагач, турмушимиз ҳам яхшиланади.

Истаган имкон, истамаган баҳона топади, деб бежиз айтилмаган. Хўжалик раҳбари ўз қаторидагиларни ўйлаш баробарида, кам таъминланган оилалару келажагимиз ворислари бўлмиш болажонларимизни ҳам унутаётгани йўқ. Мурувват ёрдамлари ҳам ўз вақтида кўрсатилаётир.

Хўжалик тасарруфида 209 гектар ер бор. Ғаллани йиғиштириб олишди. Айни пайтда маккажўхори, беда парваришланмоқда. Бу озуқанинг бир қисми ўзларидан чиқди, дегани демакдир.

Курка алоҳида парваришу озодаликни суядиган жонивор.Шу боис товуқхоналардан тортиб, атрофлари ҳам доимо озода. Ишчилар учун махсус кийим-бош берилади. Ташқаридан келган одам, ювинмасдан, махсус кийим-бошсиз ичкарига қўйилмайди.

Ўз ишингизга фидойи бўлмасангиз ишлаб обрў топиш қийин.

Биз илғорлар ҳақида сўраганимизда, хўжалик раҳбари С. Эргашев, А. Аҳмадалиев, Х. Асқарова, С. Тожибоева, Д. Турсунова, Х. Тўраева, М. Эргашев, Ғ. Мирзаев, А. Раҳмонов сингари ўнлаб ишчилар номларини келтирди ва яна қўшимча қилди: бизда ҳамма илғор.

Дарҳақиқат, «Бағдод» парранда маҳсулотлари ишлаб чиқариш ҳиссадорлик жамиятининг ҳар бир аъзоси эртанги кунга ишонч билан яшамоқдалар. Табиийки, бу ишонч фидойилик билан уйғунлашиб, эртанги муваффақиятни таъминлаши шубҳасиз.

Мавжуда ХОЛМАТОВА, «Халқ сўзи» мухбири.

МАКТУБЛАРДА ЭЛ ОВОЗИ

• АКС САДО •

МАҲАЛЛА ОБРЎСИ — ҲАММАМИЗНИНГ ОБРЎЙИМИЗ

"Халқ сўзи" газетасининг 1998 йил 2 июль сонида чоп этилган "Иш ўрнига фисқу фасод" сарлавҳали мақолани маҳалла фуқаролар йиғинида ўқиб, муҳокама қилдик. Ғаразгўйлик, кўролмаслик, иғвогарлик билан одамларни, турли идораларни ишдан қолдираётган кимсалар ҳақида мақола бериб, жуда маъқул иш қилибсизлар.

Ёза-ёз касаллигига дучор бўлганлар ҳамма жойда ҳам учраб туради. Биз уларнинг номини айтмасак ҳам халқ билади, улардан нарироқ юришга ҳаракат қилади. Чунки уларнинг бир четда туриб, тирноқ остидан кир излашларини, игнадай гапни туядай қилиб, сувни лойқалатиб юришларини ким ҳам ёқтиради, дейсиз.

Қадим-қадимдан маҳалла чойхонаси халқ тўпланиб, дам оладиган гавжум ва обод жой бўлган. Бу ер фисқу фасод қайнаган ғийбатчилар, туҳматчилар ўчоғи эмас, илм-маърифат масканидир.

Ҳурматли юртбошимиз Ислом Каримов таъкидлаганларидай, "Маҳалла ҳозир ишончни қозонган адолат маскани ҳамда аҳолини ижтимоий қўллаб-қувватлаш механизми бўлиб қолди". Маҳалламиз кенгаши аъзолари ва маслаҳатчилари халқ орасида ҳурмат қозонган, катта турмуш тажрибасига эга инсонлардир. Улар маҳалламиз обрў-эътиборини кўтариш, тинчлигини сақлашга ҳаракат қилаяптилар.

Газетада босилган мақоладан ҳар ким ўзига тегишли хулоса чиқариб олади, албатта. Маҳалла катта куч, унинг жамиятдаги ўрни кундан-кунга ошиб бораётган бир пайтда бундай мақолалар тез-тез бериб борилса, айни муддао бўларди.

Азиз ҚОРАБОЕВ,
Тошкент шаҳар,
С. Раҳимов туманидаги
А. Набиев номли маҳалла оқсоқоли.

Газетхон мулоҳазаси

ИНСОФ БЎЛСА ЭДИ

Тунов куни десангиз, кўпдан бери учрашмаган эски қадрдонимга дуч келиб қолдим. Соғинган эканмиз шекилли, биримиз олиб, биримиз қўйрдик. Гапимиз хийла чўзилди. Кун иссиқ эди. Томоғимиз қақрагандек бўлди. Қани энди бир стакандан газли сув бўлса. У ёққа қарадик, бу ёққа қарадик. Кўча юзасида чанқовбосди ичимлик сотадиган лотоклар кўринмади. Ўтган-кетганлардан сўраган эдик, ана у ерда, Чехов кўчасидаги тикувчилар саройининг шундоққина биқинида ресторан бор дейишди.

Икковлашиб кириб бордик. Биронта ҳам хўранда йўқ. Залнинг бир четида икки дастёр аёл ўзаро суҳбатлашиб ўтиришибди. Буфетчи норғил йигит экан.

—Ўғлим, ташна бўлдик, газли сувинг бўлса, бир стакандан қуйгин, — мурожаат этдик биз.

— 80 сўм, — деди у бамайлихотир.

Аввалига тушунмадик, у бизни англамай бошқача жавоб беряпти, деган хаёлга бордик.

— Ичкилик ичмаймиз, бизга сув керак.

— Ҳа, мен ҳам сувнинг баҳосини айтаяпман.

— Икки стаканига 80 сўмми?

— Йўқ, бир стаканига 80 сўм.

Тилимиз айланмай қолди. «... бўл, ўғри бўл—инсоф билан бўл», деган халқимизнинг мақоли эсга келди.

— Ташқарида газли сувнинг стакани 5 сўм, бор ана сен 10 сўмдан сотгин, 80 сўминг нимаси?

— Бу ер ресторан, қўшимча харажатлар кўп.

— Ахир, 16 баравар қимматига сотишдан — оқибатда охиратдан қўрқмайсанми, икки дунёинг куйиб кетади-ку, шу аҳволда иш тутсанг.

— Мен хизматдаги одамман, бу гапларни хўжайинимга айтинг, — деди у гап тамом дегандек.

Бу қанақаси бўлди, бозор иқтисодига ўтдик, деб айрим кимсалар кўнгилларига нима келса шуни қилаверадими, унда инсоф, диёнат деган тушунчалар қаёкда қолади?.. Сувнинг баҳосини вино даражасига кўтаришдан тортинмаган ўша йигит тагли савол - жавоблардан заррача бўлса ҳам хижолат чекмаганлиги ҳаммадан ҳам ўтиб тушди. Қани уят, қани андиша, буларни ҳам фойда оламан деган ниятда ютиб юбордими? Бунақанги инсофсизлик қайдан келди бизга, кимдан юқяпти?

Газетхонлар не деркинлар бу фикрга?

С. ИСЛОМОВ,
пенсионер.
Тошкент шаҳри.

Менда таклиф бор

ИСТАР ЭДИМ...

Ҳурматли таҳририят!

Газетанинг 1998 йил 19 сентябрь сонида «Юртимизнинг бир куни» рукни остида чоп этилган «162 километрга қисқаради» сарлавҳали мақолани ўқиб, роса хурсанд бўлдик.

Ғузор-Бойсун-Қумқўрғон темир йўлининг ишга туширилиши республикамизнинг тўла иқтисодий мустақилликка эришувида муҳим аҳамиятга молик эканлигини инобатга олган ҳолда, мазкур мавзу батафсил ёритилса нур, устига аъло нур бўлар эди. Айниқса, қачон тўла ишга туширилиши ҳусусида аниқ маълумотга эга бўлиш халқни қизиқтирган масалалардан бири бўлиб қолмоқда.

Салом ила,
Денов аҳли номидан
К. НОРҚОБИЛОВ.

Таҳририятдан: ижодий жамоанинг келгусидаги режаларида мазкур мавзу ҳам белгиланган. Албатта, бу ҳақда газетхонларни хабардор этамиз.

"ХАЛҚ СЎЗИ" ФУҚАРОЛАР ХИЗМАТИДА

"Менинг севимли газетам — "Халқ сўзи"! Сенинг ёрдамингга муҳтож бўлиб қолдим, мадад қўлингни чўзасан, деган умиддаман,—деб ёзади Сурхондарё вилояти Бойсун туманидаги Боғибола маҳалласида истиқомат қилувчи ўн нафар фарзанднинг онаси Майрамхон Абдурашидова.— Турмуш ўртоғим ҳозир ишламайди. Икки нафар келиним бор. Ҳаммамиз бир ҳовлидамиз. Уйимиз уч хонали, шулардан икки хонасида келинларим, бир хонада қолган болаларимиз билан биз яшаб келмоқдамиз. Шароитимиз қандай эканлиги равшан бўлса керак.

МАЙРАМХОН ОПА УЙЛИ БЎЛДИ

1985 йилда ҳовлимизнинг учдан бир қисмини туман ҳокимининг қарори билан биздан олиб қўйишган эди. Ўша ерга қурилиш қилишди. Эндиликда халқ банки тармоғига берилган бино қаровсиз ётибди. Еримиз ўрнига бошқа жойдан ер беришмади. Болаларим улғайиб, ҳаддан ташқари сиқилишиб қолдик. Сизлар айтинг ҳолимизни бошлиқларга, зора шуни инобатга олиб, раҳбарларимиз бизларга ҳам яхши назар билан қарашса."

Кўриниб турибдики, муаммо анча жумбоқли. Қани, азизлар, ушбу масалани жойнинг ўзида кўриб, бир маслаҳатлашинглар, зора унинг чораси топилиб қолса, деган ниятда Майрамхон опанинг мактубини туман ҳокимлигига жўнатдик. Яқинда у ердан жавоб мактуби олинди.

"Аризани тўлиқ ўрганиш мақсадида комиссия тузилиб, мутахассислар томонидан жойида бориб ўрганилди,— деб ёзади туман ҳокими Т. Ҳамроев. — Ҳақиқатдан ҳам фуқаро М. Абдурашидованинг оғзаки розилиги билан унга тегишли бўлган 0,04 гектар ер майдонида собиқ Ҳамза номли давлат хўжалиги томонидан чойхона қурилган. Ҳозирда бу тўрт хонали бино халқ банки балансида бўлиб, шохобча сифатида бир хонадан фойдаланиб келинмоқда.

Мутахассисларнинг берган таклифига ҳамда Халқ банки маъмуриятининг розилигига кўра, М. Абдурашидованинг оилавий шароитини инобатга олиб, ушбу бино туман ҳокимининг фармойишига асосан Халқ банки балансида чиқарилиб, турар-жой учун фуқаро М. Абдурашидовага хусусий мулк қилиб берилди."

Таҳририятдан: жуда савоб иш бўлибди, азизлар.
Уйлар муборак, Майрамхон опа. Бола-чақангиз билан яйраб-яшнаб, умргузаронлик қилаверинглар.

ТАШАККУР

Ассалому алайкум, ҳурматли таҳририят ходимлари.

Мен Оққўрғон туманидаги С. Сегизбоев номли халқ корпорациясининг 5 - бўлимида яшайман. Агар ёдингизда бўлса, икки ой муқаддам сизларга мурожаат этиб, баъзи бир саволларга жавоб олишда ёрдам беришларингизни илтимос қилгандим. Сизлар аралашганларингиздан кейин мутасадди ташкилотлар мени қийнаб келган саволларга атрофлича жавоб бердилар. Мен улардан тўлиқ қаноат ҳосил қилдим.

Беминнат ёрдамларингиз учун минг бор ташаккур!

Тошпўлат ТЎРАЕВ,
Тошкент вилояти.

МАНЗУРА ҲАМИДОВА

Ўзбекистон халқ артисти Манзура Ҳамидованинг вафоти ҳақидаги хабар миллий театр санъатимизнинг барча ихлосмандлари қатори бизни ҳам чуқур қайғуга солди. 84 йиллик умрининг аксарини эл-юрт хизматига бағишлаган Манзура Ҳамидова ўзбек маданиятининг йирик намояндаси эди.

1930 йили Тошкент шаҳар босмахонаси қошидаги ҳунар-билим юртида таҳсил олиб юрган кезларидаёқ у билим юртида ташкил этилган ёш ҳаваскорлар тўгарагида фаол қатнаша бошлайди. Тўгарак раҳбарлари ундаги ноёб истеъдодни илғаб, катта санъат сари йўллайдилар. Худди шу даврдан бошлаб, М. Ҳамидованинг бутун онгли ҳаёти театр санъати билан чамбарчас боғлиқ бўлди.

1933 йилдан бошлаб аввал босмахона қошидаги халқ театрида, сўнгра Сурхондарё вилоят театри ва Муқимий номидаги мусиқий театрда ижод қилган Манзура Ҳамидова 1943 йилдан буён умрининг охиригача Республика ёш томошабинлар театрида фаолият кўрсатиб келди.

Ўзининг олтмиш йилдан зиёд ижодий фаолияти давомида у театр саҳнасида, кино ва телефильмларда ўнлаб турли-туман образлар силсиласини яратиб, халқимиз меҳрини қозонган. "Номус ва Муҳаббат", "Фарҳод ва Ширин", "Майсаранинг иши", "Меҳр кўп кўргаздим", "Меҳрибонлар" сингари кўплаб спектаклларда санъаткор ижро этган бош қаҳрамонлар образлари ўзининг жозибаси, бадиий теранлиги ва юксак профессионал ижроси билан ўзбек миллий актёрлик санъатининг ривожига улкан ҳисса бўлиб қўшилди.

Санъаткор ўзбек театр саҳнасининг ва ёш томошабинларнинг мўътабар Онахони эди. Ўсиб келаётган ёш авлоднинг маънавий камолотида унинг хизматлари катта.

Манзура Ҳамидова Ўзбекистон ойнаи жаҳони орқали намойиш этилиб келаётган "Оталар сўзи - ақлнинг кўзи" кўрсатувининг доимий ижодкорларидан бири сифатида томошабинларнинг чинакам ҳурматини қозонди. Айниқса, унинг ижросидаги мунис ва мушфиқ оналар қиёфаси халқимизнинг қалбидан чуқур жой олган.

Манзура Ҳамидованинг ибратли, серқирра фаолияти муносиб баҳоланди. У "Ўзбекистон халқ артисти" фахрий унвонига, биринчилардан бўлиб "Меҳнат шуҳрати" орденига сазовор бўлди.

Ўзбек халқининг суюкли фарзанди, устоз санъаткор ва меҳрибон она Манзура Ҳамидованинг ёрқин хотираси халқимиз қалбида абадий сақланиб қолади. Марҳуманинг оила аъзолари, яқинларига сабр-тоқат тилаймиз. Онахоннинг охиратлари обод бўлсин!

И. Каримов, Э. Халилов, Ў. Султонов, Ҳ. Караматов, Д. Ғуломова, Т.Алимов, Н.Жўраев, Х. Жўраев, Т.Юнусов, М.Абдуқундузов, М.Йўлдошева, О.Салимов, З.Муҳаммаджонов, Р. Иброҳимова.

ҲАР ЙИЛИ 800 ТОННА

Раҳматли момомизнинг бир ўгити ҳеч ёдимдан чиқмайди. У киши: «Болам, одам боласи ҳеч бўлмаса бир ойда бир марта балиқ еб туриши керак. Уни бобокалонларимиз «луқмаи ҳалол» деб аташган. Балиқ одамнинг ошқозонини тозалайди, уқиб ол», дердилар. Балиқчиликка ихтисослашган Андижон ҳиссадорлик жамияти фаолияти акс этган ушбу суратларни кўриб, момомнинг ана шу гапларини эсладим. Андижонлик балиқчилар истеъмолчиларга ҳар йили 800 тоннадан ортиқ балиқ маҳсулотлари етказиб беради. Улар етиштираётган балиқларнинг харидоргирлигининг ўзига хос боиси бор: андижонлик балиқчилар амур, дўнгпешона, сазан, қора дўнгпешона каби бир қанча зотли балиқларни кўпайтиришга алоҳида эътибор бермоқдалар.

СУРАТЛАРДА: балиқ овлаш пайти.

Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛОВ олган суратлар.

ТИЖОРАТ БАНКЛАРИНИ АКЦИОНЕРЛАР БОШҚАРИШИ КЕРАК

(Давоми. Боши 1-бетда).

Банкнинг акционерлик жамияти сифатида шаклланишига "Акционерлик жамиятлари ва акционерларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида" ва "Банк ва банк фаолияти тўғрисида"ги қонунлар катта таъсир ўтказди. Ушбу қонунларга мувофиқ ва Марказий банк тавсияларига асосан «Ўзсаноатқурилишбанк» акционерларининг 1997 йил 25 апрелдаги умумий йиғилишида банк низоми қайта кўриб чиқилди ва янги таҳрирда тасдиқланди. Бу юридик шахс сифатида банкнинг ҳуқуқ ва мажбуриятларини, унинг давлат ва акционерлар билан муносабатларини, фаолиятининг асосий йўналишларини янада равшанлантиришга, банк ва бошқа турдаги операцияларни бажариш доирасини тавсифлашга имкон яратди. Акция турлари бўйича дивидендларни аниқлашга ёндашиш ҳам бошқа йўсинда бўлмоқда. Эндиликда улар қатъий тартибда икки категорияга бўлинади: банкни бошқариш ҳуқуқини берувчи оддий ҳамда овоз бериш ҳуқуқи чегараланганда дивиденд олиш ҳуқуқи мавжуд имтиёзли категориялар. Акционерлар ўз қонуний ҳуқуқларидан фойдаланиб, банк кенгаши ва тафтиш комиссиясини сайладилар, бошқарув органлари ваколатларини чегараладилар. Ва уларнинг ҳисоботларини мунтазам эшитиб туради, банк томонидан ишлаб топилган маблағдан фойдаланиш йўналишлари белгиланади.

Низомга мувофиқ, банк кенгаши ва тафтиш комиссиясининг иккинчи таркиби сайланди. Унинг таркибида улкан корхоналар, бирлашмалар, концернлар манфаатларини ҳимоя қилувчи акционерлар, иқтисодиёт масалаларини чуқур англайдиган мутахассислар бор. Банк кенгаши тузилаётган пайтда "Банк ва банк фаолияти тўғрисида"ги Қонун талаблари, яъни унинг аъзолари этиб, акционерлардан ташқари олимлар ва банк соҳасидаги мутахассислар ҳам сайланиши мумкин, деган қоидалари инобатга олинди.

Банк кенгаши ўз ваколатлари доирасида ҳаракат қилиб, банк бошқарувини ҳам шакллантирди. Унинг таркибига тажрибали банкирлар билан бир қаторда жамоада обрў-эътиборли ва юксак малакали ёш ходимлар ҳам киритилди. Банк ишига республиканинг барча минтақаларидан кадрлар жалб этилмоқда. Айни пайтда кадрлар таркибининг 43 фоизини ташкил этувчи ёшларни жалб этишга, уларнинг касб малакасини оширишга катта эътибор берилмоқда. Кенгаш акционерларнинг умумий йиғилишини тайёрлайди, банкнинг ташкилий тизимини аниқлайди, филиаллар ташкил этади, ўз ваколатига кирувчи барча масалаларни кўриб чиқади ва тегишли қарорлар қабул қилади. Кенгаш нафақат банк ривожи йўналишларини ишлаб чиқади, балки унинг фаолиятини, жумладан, кредит ва инвестиция масалаларини назорат қилади, банкнинг адекват капитализацияси ҳақида қайғуради.

Шундай қилиб, кенгаш иккинчи чорак якунлари бўйича кадрлар масаласини кўриб чиқди, бошқарув аъзоларининг 1998 йил олти ойлиги даврида банк иши якунлари, банк устав жамғармасини шакллантириш бўйича акционерларнинг умумий йиғилиши қарорларининг бажарилиши тўғрисидаги ҳисоботларини эшитди, банк бошқаруви ҳақидаги Низомни тасдиқлади. Хорижий банклар билан келгусида ҳамкорликни тараққий эттириш мақсадида банк кенгаши бошқарувга «Ўзсаноатқурилишбанк» акцияларини чет эл инвесторларига ҳам тарқатиш масалаларини ишлаб чиқишга рухсат берди. Биз ўйлаймизки, улар билан ҳамкорликдаги иш банкимизга истиқбол эшикларини очиб беради, унинг халқаро молиявий бозорда эркин ҳаракат қилиши ва чет эл инвестициясини мамлакатимизга олиб келиш учун имконият яратади.

Банк фаолиятининг устувор йўналишларини аниқлашда кенгаш банкнинг республика иқтисодиётини ривожлантириш вазифаларини ҳал этишдаги иштироки, мижозларга комплекс хизмат кўрсатишни яхшилаш, акционерлар манфаатлари нуқтаи назаридан келиб чиқмоқда. Бу эса ўз натижаларини бермоқда.

Мамлакатимизнинг саноат тараққий топган минтақаларидаги барча мижозларга хизмат кўрсатаётган банк янги йилдан бошлаб ўз активини 50 фоиздан кўпроққа оширди. Хусусий сармоя 5,6 миллиард сўмга кўпайди. Устав жамғармаси 1,5 миллиард сўмни ташкил этди. Акцияларнинг 600 миллион сўмлик қўшимча эмиссиясини чиқариш ва бу билан устав сармоясини 2,1 миллиард сўмга етказиш борасидаги ишлар бошлаб юборилган.

Юқори техник даражада жиҳозланганлиги, алоқанинг энг замонавий каналлари бўйича ҳам қисқа муддатда ҳисоб-китоб юритиш қобилияти мавжудлиги, мижозларнинг талабларига малакали ва масъулиятли муносабатда бўлиши уларнинг «Ўзсаноатқурилишбанк»ка бўлган ишончини оширмоқда. Йил бошидан буён хизмат кўрсатувчи юридик шахслар миқдори 600 тага ошди ва 23 мингга яқинлашди. Аҳоли жамғармаси суммаси бу даврда 24 фоизга ўсди, айнан ушбу кўрсаткич бўйича банк республикада иккинчи ўринда туради. Бу эса банкка бўлган ишончнинг ошишига олиб келмоқда. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 23 сентябрдаги "Жисмоний шахсларнинг хорижий валютасидаги омонатларини рағбатлантириш бўйича чора-тадбирлар тўғрисида"ги Фармони банк омонатларини аҳоли учун янада қулайроқ қилишга имкон яратди.

Банк ўз олдига аниқ вазифалар қўйди: ўз мижозлари учун қулай имконият яратиш, уларга юксак маданий хизмат кўрсатишни таъминлаш, вақтинчалик молиявий қийинчиликка дуч келган корхоналарни қўллаб-қувватлаш. Унинг бажарилишига мисоллар — "Аммофос" ишлаб чиқариш бирлашмаси қошида минибанк очилиши, "Тошшаҳарйўловчитранс"да "Банк-мижоз" компьютерлаштирилган тизимини қўлланилиши. Бу янгиликлар корхона ходимларига банк филиалларига бормасдан туриб, банк операцияларини амалга ошириш, зарур ахборотларни олиш имкониятини беради. Бундай тизимларни биз бошқа катта-катта корхоналарда ҳам амалга оширамиз. Ҳужжатларни, қимматли қоғозларни, пул маблағларини, қимматбаҳо буюмларни сақлаш депозиторлар учун банкда таклиф этилаётган қулай хизматлардан биридир. Уларни сақлаш қаттиқ кафолатланган.

Яратилган имконият ва ёшлар ҳисобига доимо тўлиб бораётган малакали кадрлар банкнинг ўз вазифаларини муваффақиятли адо этиши учун имконият туғдирмоқда. Актив операциялари тизимида асосий ўринни бугунги кунда ҳажми 33,7 миллиард сўмгача ўсган кредит маблағлари эгаллайди. Худди ўтган йиллардаги каби кредит фаолиятимиз, биринчи навбатда, улкан инвестиция лойиҳаларини амалга оширишга, рақобатбардош ва хорижникидан қолишмайдиган маҳсулотлар ишлаб чиқаришга мослаштирилган етакчи соҳа ва корхоналар ривожига йўналтирилган. Банкнинг кредит иштироки туфайли нефть ва газ саноати, энергетика, машинасозлик тараққий топмоқда.

Банкнинг маблағ сармоялари ўз самарасини бераяпти. Масалан, Бухоро нефтни қайта ишлаш заводи мамлакатнинг нефть мустақиллигини таъминлади. Биохимия заводларидаги янги ишлаб чиқариш қуввати қимматбаҳо хомашёларни четдан келтиришга имкон қолдирмади. Шерикларимизнинг ишлаб чиқариш қудрати ривожланиб ва молиявий аҳволи мустаҳкамланиб бораётганлиги кредитларни қайтариш ва улар бўйича фоизлар тўлаш учун шароит яратди. Шу боис акционерлар банк кенгашининг фаол инвестиция сиёсати юритишини қўллаб-қувватламоқдалар. Бугун кредит портфелимизда 82 фоизни ташкил этувчи узоқ ва ўрта муддатли ссудалар бор. Биргина Шўртан газокимё мажмуи ва Таллимаржон ГРЭСи қурилиши учун 7,9 миллиард сўм ҳажмида кредит ажратилган. Бу қурилишларнинг мамлакатимиз иқтисодиёти учун нақадар аҳамиятли эканлиги ҳақида кўпчилик матбуот орқали хабардор. Қўнғирот сода заводи, енгил ва маҳаллий саноат корхоналари ҳам кредитларимиз ҳисобига қурилмоқда.

Банк улкан қурилишларни молиявий қўллаб-қувватлашни давом эттирмоқда. Кредитлар кўплаб соҳаларнинг қаддини тиклаб олиши учун йўналтирилаётир. Жумладан, машинасозлик, химия корхоналари, транспорт тараққиёти, товар-оборотга кўмаклашиш ва аҳолини озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлашни яхшилаш учун савдо ташкилотларига ҳам кредитлар берилмоқда. Фақатгина "Баққоллик" акционерлик жамиятига озиқ-овқат моллари сотиб олиш учун 500 миллион сўм ажратилди.

Хорижий банк ва молиявий институтлар билан ишчан ҳамкорлик ўрнатаяпмиз. Бу корхона ва ташкилотларнинг ташқи алоқалари сервис хизматини янада яхшилаш мақсадида амалга оширилмоқда. Банк чет эл инвестицияларини жалб қилган ҳолда лойиҳаларни амалга оширишда қатнашмоқда. Шўртан газокимё мажмуи ва Хўжаобод ер ости газ омбори қурилишини молиялаш учун чет эл банклари билан кредит линияларига хизмат кўрсатиш бўйича ишлар олиб борилмоқда. Берлинер ва Дрезднер банклар билан алоҳида инвестиция лойиҳалари бўйича кредитлар таклиф қилиш шарти билан рамкали битимлар имзоланди. Европа ривожланиш ва тараққиёт банки билан кичик ва ўрта бизнес корхоналарини ривожлантириш учун 20 миллион АҚШ доллари миқдорида кредит линиялари очишга келишилди.

Банк кенгаши ва бошқаруви томонидан амалга оширилаётган барча тадбирлар, алалоқибат, акционерларнинг туб манфаатини қондиришга — уларнинг банкдаги маблағларидан тушадиган даромадни кўпайтиришга қаратилгандир. Ўтган йили банк олган даромадлар натижалари бўйича умумий йиғилиш акционерларининг ҳар бир минг сўмлик акциясига 600 сўмдан дивиденд белгилашни лозим топди. Акционерлар айни бир вақтда банк ва банк инфратузилмаси тараққиёти учун ҳам қайғурмоқдалар. Айнан уларнинг ташаббуси билан ўтган йилларда тўпланган даромаднинг бир қисми устав жамғармасини тўлдириш учун фойдаланилди. Шу туфайли акцияларнинг номинал нархи 1,5 баравар кўпайди. Банкнинг янги бош офисини лойиҳалаш ишлари бошлаб юборилди. Шунингдек, хизмат кўрсатишни яхшилаш учун шароитлар яратиш ва мижозларимизнинг талабларини тўла қондириш имкониятлари яратилмоқда.

Президентимизнинг 23 июлда Ҳукумат мажлисидаги нутқидан келиб чиқадиган талаблар, Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Акциядорлик тижорат банклари фаолиятини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Фармонида белгиланган вазифалардан келиб чиқиб, акционерларимизнинг ўз банкларини бошқариш шакл ва даражаларини таққослаганда, акционерлик жамиятлари бошқарув тизимини такомиллаштиришнинг муҳим воситаси эканлигига ишонч ҳосил қиласан киши. Дарҳақиқат, акционерлик жамиятининг қатъий белгиланган фаолияти бошқарувнинг қотиб қолган, маъмурий-буйруқбозлик тамойилларига асосланган эски услубларидан бутунлай фарқ қилади. Эски услуб, айниқса, тижорат банклари учун мутлақо ноқулайдир. Ҳозир норматив актларни аниқлаш, акционерлик жамиятининг бошқарув ва ижро органлари фаолиятини қатъий тартибга келтиришга эҳтиёж бор. Юқоридаги қарорларга таянган ҳолда биз акционерларнинг яқинда бўладиган умумий йиғилиши кўриб чиқиши учун муҳим ва зарур масалаларни белгилаяпмиз.

Маълумки, Конституциямизнинг 24-31 моддаларида барча фуқароларнинг ҳаёти, соғлиғи, мулки, шаъни, қадр-қиммати, турар-жойининг дахлсизлиги қонун билан қўриқланиши белгилаб қўйилган. Ҳеч ким қонун назарда тутган ҳоллардан ва тартибдан ташқари бировнинг турар-жойига кириши, тинтув ўтказиши мумкин эмас. Турар-жойга кириш ва тинтув ўтказишнинг қонун назарда тутган ҳоллари Жиноят процессуал кодексининг (ЖПКнинг) 158-161 моддаларида ҳам баён қилинган.

ҲУҚУҚИНГИЗНИ БИЛИБ ҚЎЙИНГ

У ҳамиша сизни ҳимоялайди...

Тинтув суриштирувчи, терговчи ёки прокурорнинг асослантирилган қарори ёхуд суднинг ажримига биноан ўтказилади. Суриштирувчи, терговчи томонидан тинтув ўтказиш тўғрисида чиқарилган қарор прокурорнинг имзоси ва муҳри билан тасдиқланиб, унинг розилиги олинган бўлиши керак. Лекин шу билан бирга қонун кечиктириб бўлмайдиган ҳолларда прокурорнинг розилигисиз ҳам тинтув ўтказишга рухсат берган. Фақат ўтказилган бу тинтув ҳақида прокурорга йигирма тўрт соат ичида хабар берилиши керак.

Амалиётда «кечиктириб бўлмайдиган ҳолат» ниқоби остида ҳеч қандай қарорсиз ва асоссиз фуқароларнинг уйига бостириб кириб тинтув ўтказиб, уларнинг тинчлигини, турар-жойда яшаш эркинлигини бузувчи ходимлар ҳам учрайди. Жиноят процессуал кодексида қандай ҳолатни «кечиктириб бўлмайдиган ҳолат» деб тушунтириш мумкинлиги шарҳлаб берилмагани ҳам бундай ноқонуний ҳаракатларнинг содир этилишига сабаб бўлади. «Кечиктириб бўлмайдиган ҳолат», деб менимча, масалан, шахс жиноят содир этиб бирор хонага яширинди ёки шу хонадонда ишга дахлдор қидирилаётган нарса ёки ҳужжат бор. То терговчи тинтув ўтказиш тўғрисида қарор ёзиб прокурорга бориб розилик олгунча жиноятчи қочиб кетиши ёки ишга дахлдор нарса йўқ қилиб юборилиши мумкин бўлган ҳолларда зудлик билан тинтув ўтказиш вазияти юзага келади.

Кўпинча тинтув ўтказиш тўғрисидаги қарорларнинг баён қисмида «фалончи фалон жиноятни содир этгани учун уни турар-жойида тинтув ўтказиш зарурияти юзага келганини назарда тутиб, тинтув ўтказишга қарор қилинди», каби ноаниқ, мавҳум сатрлар ёзилганини кўрамиз. Бу албатта ЖПКнинг 159-моддасининг 2-қисми талабига зиддир. Қарорда тинтув қаерда ва кимникида ўтказиш зарурлиги қайси нарса ёки ҳужжатлар қидириб топилиши кўрсатилган бўлиши керак.

Ҳаётда ноқонуний ҳаракатлардан жабр тортиб, ҳақиқат излаб шикоятбозлик қилиб юрган фуқаролар ҳам бор. Баъзан улардан «келган ходимларни ёнини тинтув қилиб, ёнларида гиёҳванд модда, ўқ-дори йўқлигини билиб кейин тинтув ўтказишларига рухсат бериш керак» деган фикрни ҳам эшитамиз. Бу албатта қонунга зид фикр. Қонун тайёрланар экан ва уларни ҳаётга татбиқ қилиш ваколати орган ходимларига берилар экан, бунда албатта уларни пок виждонли, ҳақгўй, беғараз, билимдон, маърифатли ва адолатпарвар бўлишлари назарда тутилган.

Тинтув ўтказишни бошлаш олдидан ходим таклиф қилинган холисларга уларнинг ҳуқуқ ва мажбуриятларини тушунтиради. Қарор билан танишишдан бош тортишингиз хонадонингизда тинтув ўтказишга тўсиқ бўлолмайди. Қаршилик кўрсатганлик учун эса қонунда жавобгарлик кўзда тутилган.

Кўп ҳолларда ходимлар тинтув ўтказиш учун холисларни ўзлари билан бирга олиб келади. Агар сиз иш бўйича гумон қилинувчи ёки айбланувчи деб эътироф этилган бўлсангиз ва холисларнинг беғаразлигига шубҳа қилсангиз уларни рад қилиш ҳуқуқига эгасиз. Шунингдек, ЖПКнинг 76-моддасида кўрсатилган асослар мавжуд бўлса, масалан, ходимнинг жабрланувчи ёки фуқаролик даъвогарлигига қариндошлиги ёки бошқа бир яқинлиги борлигини сезсангиз, ходим билан ўртангизда илгари қандайдир келишмовчилик бўлган бўлса ва бошқа шу каби ҳолатларда ходимга ҳам ишончсизлик билдиришингиз мумкин.

Баъзан шундай ҳоллар ҳам юз беради-ки, турар-жойингизга тинтув ўтказмоқ учун бир нечта ходим кириб келади ва ҳаммаси бараварига ҳар ерда тинтув бошлайди, бошқаси эса ҳовли-жойингизни кезиб кўздан кечиради. Бундай ҳолларда ҳар бир ходим олдида иккитадан холис туриши ва тинтув ўтказиш жараёнини кузатиб боришлари лозим. Қонуннинг бу талабига риоя қилмаган ходимнинг ҳаракатига эътироз билдиришингиз ва тегишли прокурорга шикоят қилишингиз мумкин.

Яна шуни билмоқ керакки, тинтув ўтказиш қарорида кўрсатилган нарса ёки ҳужжат топилган заҳоти ходим тинтув ўтказишни тўхтатиши керак. Тинтув ўтказилгани тўғрисида ходим камида икки нусхада баённома тузади. Баённомада тинтув қай тартибда ва неча киши томонидан ўтказилгани, топилган ва олинган нарса ёки ҳужжатнинг номи, ташқи кўриниши, қаердан олингани, ярoқли, яроқсизлиги, миқдори, оғирлиги сиз ёки холислар томонидан билдирилган фикр-мулоҳаза, таклиф ва эътирозларнинг барчаси батафсил ёзилиши керак. Сиз ҳам холислар билан биргаликда баённома билан танишиб чиқишингиз ва қўшимча ёки ўзгаришлар киритишни таклиф қилиб сўнгра имзолаш ҳуқуқига эгасиз. Тузилган баённоманинг бир нусхасини сизга беришлари шарт.

Назиржон ИСОҚОВ,
ҳуқуқшунос.

«НУРОНИЙ» ЧЕГАРАЧИЛАР МЕҲМОНИ

«Нуроний» жамғармасининг Сурхондарё вилояти бўлими фаолияти турли хайрли тадбирларни амалга ошираётганлиги билан таҳсинга сазовордир. Ўтган йили уруш ва меҳнат фахрийлари учун 15 миллион сўмлик моддий ёрдам кўрсатилди. Уларни дори-дармон билан таъминлашга ҳам алоҳида эътибор қаратилмоқда. Жамғармага асос солинган кун муносабати билан 70 га яқин уруш ва меҳнат фахрийларининг юбилейлари нишонланди.

Жамғарманинг вилоят бўлими ёшларни ватанпарварлик руҳида тарбиялаш, миллий қадриятларимизни шакллантириш борасида ҳам талай ишларни амалга оширдилар. Жамғарма ҳомийлигида таниқли ижодкор, олим ва санъаткорлар жанубий сарҳадларимизни қўриқлаётган чегарачи-аскарлар ҳузурида бўлишади. Бу гал жамғарма вакиллари, фахрийлар ҳамда Термиз шаҳар мусиқа билим юрти талабалари чегарачилар билан учрашдилар. Қизиқарли суҳбат бўлди. Куй ва қўшиқлар ижро этилди. Учрашув сўнггида жамғарма ҳисобидан дастурхон тузатилди, ўзбекча палов ва куз ноз-неъматларидан тортилди, чегарачилар куни муносабати билан қимматли совғалар тортиқ қилинди.

СУРАТЛАРДА: уруш ва меҳнат фахрийси Қ. Ғуломов бот-бот чегарачилар меҳмони бўлиб туради; жамғарма вакили Ў. Эсонниёзов совға улашаётган пайт; байрам концерти.

И. ХЎЖАЕВ
(ЎзА) олган суратлар.

Бугунги кунда республикамиз ҳукумати томонидан илм-фан, маърифат ва маданиятни ривожлантиришга катта эътибор берилмоқда. Айниқса,«Кадрлар тайёрлаш Миллий дастури», «Таълим тўғрисида»ги Қонун ушбу йўналишлар бўйича дастуриламал бўлди. Зеро, маънавиятли ва билимли ёшларгина буюк келажак қура олади.

КЕЛАЖАК БОҒБОНЛАРИ

Республика ёшларининг «Камолот» жамғармаси ҳам ушбу йўналиш бўйича бир мунча ишларни амалга ошириб келмоқда. Иқтидорли ёшлар қўллаб-қувватланмоқда. Ҳозирги кунда 7 нафар талаба ва 61 нафар мактаб ўқувчиси «Камолот» стипендиати ҳисобланади.

Ёш авлоднинг ҳар томонлама етук бўлиб вояга етишишларида – ўқитувчи ва мураббийларнинг хизматлари каттадир. Чунки фарзандларимиз ҳаётнинг илк сабоғини айнан ўша устозларидан олишади. «Камолот» жамғармаси бу нарсани билган ҳолда ёш ўқитувчи-мураббийлар билан ўз алоқаларини мустаҳкамлаб бормоқда. «Камолот» мукофотининг бу йилги совриндорларидан бири ҳам шофирконлик ёш ўқитувчи А.Бозоров бўлди.

Ўқитувчи ва мураббийлар куни муносабати билан «Камолот» жамғармаси бошқаруви байрам дастурини ташкил этдилар. Тадбирга барча вилоятлардан ёш ўқитувчи ва мураббийлар таклиф этилди.

Йиғилишни «Камолот» жамғармаси бошқаруви раиси Ҳотам Абдураимов очди ва олиб борди. Шунингдек, тадбирда республика Таълим маркази директори Ғайрат Шоумаров сўзга чиқди.

Байрам дастури сўнггида вилоятлардан таклиф этилган ёш ўқитувчиларга жамғарманинг фахрий ёрлиқлари ва қимматбаҳо байрам совғалари топширилди.

Ўз мухбиримиз.

АСКАР МАКТУБИ

ҚУВОНЧ КЎЗ ЁШЛАРИ

Ҳурматли таҳририят ходимлари ушбу дил сўзларимни газетангиз орқали волидаи муҳтарамамга етказишингизни сўрайман

Ассалому алайкум Онажон! Мана кунлар ортидан кунлар келаяпти. Вақт ўтаяпти. Хизматнинг ҳам охири кўриниб қолди. Яқинда дийдор кўришамиз...

Гоҳида хаёлимнинг учқур саманлари мени олис болаликка етаклайди. Шунда ёнимда яна сиз пайдо бўласиз, онажон. Қавариқ қўлларингиз билан бошимни силайсиз ва дейсиз: «Ҳали сен ҳам катта йигит бўласан, қўшнимизнинг ўғли бор-у, Олимжон аканг, ўша каби сен ҳам аскар бўлиб, Ватанга хизмат қиласан».

Мактабни тугатиб армияга кетаётганимда кўзингизга ёш олдингиз:

– Ахир ўзингиз ўргатгансиз-ку, ҳар бир йигит кишининг... – деб юпатмоқчи бўлсам, гапимни бўлиб, – қувонч кўз ёшлари, – дедингиз жилмайишга ҳаракат қилиб.

Биласизми, Онажон! Сизнинг ўша қувонч кўз ёшларингиз доим менга далда беради. Ҳар бир жанговар топшириқни бажаришда сизнинг ўгитларингиз, жилмайишингиз кўз олдимга келади, топшириқни аъло даражада бажаришимда менга куч-қувват бўлади. Командирларим, сени тарбиялаган ота-онангга минг раҳмат, деганида фахрданми, кўнглим беихтиёр орзиқиб кетади.

Кеча тушимга кирибсиз. Негадир безовта эмишсиз. Сиқилманг, онажон дейман. Биламан, соғингансиз, мен ҳам қўмсаяпман, аммо ўзингиз айтганингиздай, аввало Ватанга муносиб фарзанд бўлмоқ даркор. Бекорга Ватан, Ер, Тил, сўзларига муқаддас ОНА каломи қўшиб айтилмайди. Ватан – ҳам ота, ҳам она.

Мана, кўз очиб юмгунча хизматим ҳам тугаб қолаёзди. Демак, сизнинг қувонч кўз ёшларингизни кўрадиган кунлар яқин. Шу кунларга тезроқ етказишни Оллоҳдан сўраб, сизга сиҳат-саломатлик, сабр-тоқат тилаб қолувчи аскар ўғлингиз:

Рустам ЮСУПОВ,
Термиз шаҳри.

АҚШДАН ХАТ КЕЛДИ

Сурхондарё вилоят ўлкашунослик музейига АҚШдаги машҳур Гарвард университетидан "Жаҳон музейлари ҳақида маълумотнома" тўпламига киритиш учун музей фаолияти ва экспонатлари тўғрисида маълумотлар юбориш сўралган хат келди. Ҳозирги вақтда музейда археология, этнография, халқ амалий санъати, табиатта оид 72 минг нодир экспонат, 16 минг нусхада қўлёзма ва босма адабиётлар сақланмоқда.

Чори ТЎХТАЕВ,
ЎзА мухбири.

Аэропортлар,вокзаллар, автовокзаллар,бозорлар,савдо марказлари ва бошқа ишлаб чиқариш ҳамда савдо ташкилотлари раҳбарлари

ДИҚҚАТИГА!

МУЗИКА САЛОНИ

Корхоналарингизни ёритиш учун овоз ёзиш техникалари,ички ва ташқи алоқа, хабар, эълон тизимлари билан таъминлашни, конференцзалларни жиҳозлашда кўмаклашишни,ихтисослашган овоз узатиш тизимлари ва овозкучайтиргич қурилмаларини таклиф қилади. Шунингдек,электр жиҳозларининг беқарор кучланишдан (босими 500 дан 10 минг кв.т.гача бўлган автоматик стабилизаторлари ҳам бор) ишдан чиқишининг олдини оладиган стабилизаторларни ҳам таклиф қилиш истагимиз бор.

Қуйидаги манзилга мурожаат қилинг:

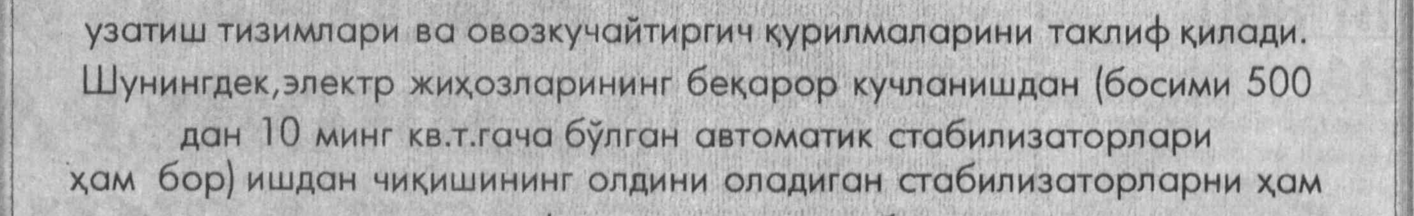

LL@1034

Давлат қисқа муддатли облигацияларининг 22015UMFS нашри бўйича тўловларни амалга ошириш ва 22022UMFS нашрини жойлаштириш тўғрисида

ЭЪЛОН

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ва Ўзбекистон Республикаси Марказий банки ўртасида 1996 йил 26 мартдаги 1-сонли шартномага биноан Ўзбекистон Республикаси Марказий банки 1998 йил 7 октябрда муомала муддати олти ой бўлган давлат қисқа муддатли облигацияларининг йигирма иккинчи нашри бўйича тўловлар амалга оширилишини эълон қилади.

а) тўлов нашри: 22015UMFS;
б) эълон қилинган миқдори: 3 500 000 000 (уч миллиард беш юз миллион) сўм;
в) облигациянинг номинал қиймати 1000 (бир минг) сўм;
22015UMFS нашр тўловидан олинган маблағлар билан шу куни муомалага чиқарилаётган 22022UMFS нашри облигацияларини сотиб олишда фойдаланишлари мумкин.

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки 1998 йил 7 октябрда давлат қисқа муддатли облигацияларининг навбатдаги нашрини муомалага чиқарилишини маълум қилади.

а) чиқарилиш нашри 22022UMFS;
б) чиқарилиш ҳажми 5 500 000 000 (беш миллиард беш юз миллион) сўм;
в) облигациянинг номинал қиймати 1 000 (бир минг) сўм;
г) тўлов муддати 1999 йил 7 апрель;
д) облигацияларни Ўзбекистон Республикасининг резиденти бўлган ҳуқуқий шахслар сотиб олиши мумкин;
е) рақобатдош бўлмаган талабномаларнинг максимал миқдори ҳар бир дилер рақобатдош талабномаси ҳажмининг 30 фоизидан ортиқ бўлмаслиги лозим.

Облигацияларнинг қопланиши 1998 йил 7 октябрь куни соат 09.00 да, кимошди савдоси соат 10.00 да
Тошкент шаҳри, Ўзбекистон шоҳкўчаси, 6-уй,
Ўзбекистон Республикаси валюта биржасида ўтказилади.

Облигацияларни сотиш ёки харид қилишни хоҳлаган ташкилотлар облигацияларнинг чиқарилиш шартларига мувофиқ, шу ҳуқуққа эга бўлган банк-дилерларга мурожаат қилишлари мумкин. Қопланиш масалалари бўйича облигация эгалари тузилган шартномаларга мувофиқ ўзларига хизмат кўрсатадиган банк-дилерларга мурожаат қилишлари лозим.

RD/1057

"STOMASERVICE" ДАГИ ЯНГИЛИК

ШОШИЛИНГ!

ФАҚАТ ОКТЯБРНИНГ 30 КУНИДА!

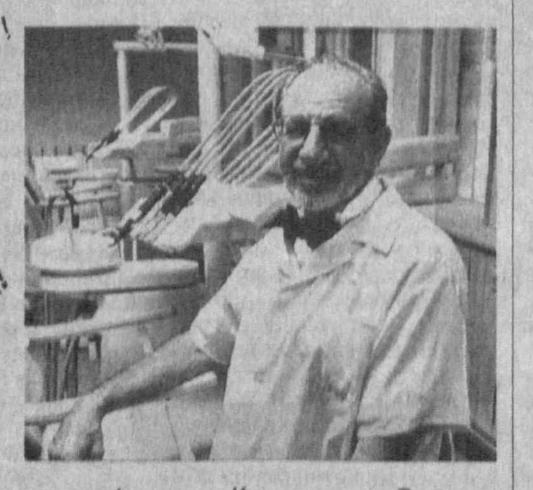

Биз стоматология профессори, Коннектикут, Вестерн Фэирфилд штатлари, Стамфорд шаҳри стоматологик ассоциацияси аъзоси **жаноб СТЕНЛИ МАЧЕНБЕРГ** иштирокидаги консультацияга мижозларнинг қабулини уюштирамиз!

1059

Телефон орқали мурожаат этинг: (3712) 643916, 641460
Ўзбекистон Республикаси, Тошкент ш. Буюк Ипак Йўли кўч., 428-уй.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси жамоаси Вазирлар Маҳкамаси кадрлар шўъбасининг мудири Содиқ Розиқович Жумаевга падари бузруквори

Розиқ ота ЖУМАЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Ташқи иқтисодий алоқалар вазирлигининг «Ўзпроммашимпэкс» Давлат акциядорлик компанияси жамоаси компания ходими Г.Т. Умаровага отаси

Тоир ака УМАРОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига чуқур таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон Давлат Жаҳон Тиллари университети жамоаси фалсафа кафедрасининг профессори А. Ч. Гелдиевага онаси

Жаҳонхон ГЕЛДИЕВАнинг

вафоти муносабати билан чуқур ҳамдардлик билдиради.

«Ўзпаррандасаноат» уюшмаси бошқарув жамоаси, «Урганчпарранда» ҳиссадорлик жамияти раиси Рўзметов Янгибой Вафоевичга ўғли

Санжарбек РЎЗМЕТОВнинг

бевақт вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Қимматбаҳо металлар ва қимматбаҳо тошлар қўмитасининг жамоаси қўмита раиси Баҳодир Мўминжонович Дадақўзиевга онаси

Дилбар ДАДАҚЎЗИЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

«Асака» Банки Бошқаруви ва жамоаси банкнинг масъул ходими

Ҳусниддин Очилович ОРТИҚОВнинг

ҳаётдан бевақт кўз юмганлиги муносабати билан унинг оила аъзолари ва яқин қариндош-уруғларига чуқур таъзия изҳор этади.

«ХАЛҚ СЎЗИ» «НАРОДНОЕ СЛОВО»

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир:
Аббосхон УСМОНОВ

Таҳрир ҳайъати:
М. ЕГОРОВ (масъул котиб — «Народное слово»),
А. ЖАББОРОВ,
С. ЗИНИН,
М. МИРАЛИМОВ,
С. МУҲИДДИНОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Халқ сўзи»),
Л. ПАК (бош муҳаррир ўринбосари — «Народное слово»),
М. САФАРОВ,
Р. ФАРҲОДИЙ,
И. ХУДОЁРОВ,
И. ШОҒУЛОМОВ,
Ў. ҲОШИМОВ.

БЎЛИМЛАР:
Ижтимоий-сиёсий ҳаёт — 133-57-34;
Ҳуқуқ — 136-07-94;
Иқтисодиёт — 136-36-65;
Қишлоқ хўжалиги — 136-37-85
Маънавият ва маърифат — 136-35-60, 132-10-65;
Хатлар — 136-29-89, 133-07-48;
Фан, соғлиқни сақлаш ва ижтимоий масалалар — 132-12-08;
Халқаро ҳаёт — 132-11-15;
Котибият — 133-10-28;
Эълонлар — 136-09-25.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 00001
Буюртма Г — 0413, 27353 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2

Газета PENTIUM-II mmx компьютерида терилди ҳамда операторлар Сергей ЛУКИН ва Жамшид ТОҒАЕВ томонидан саҳифаланди.

Навбатчи муҳаррир — Г. ЙЎЛДОШЕВА.
Навбатчи — А. ЖЎРАЕВ.
Мусаҳҳиҳ — Ш. МАШРАББОЕВ.

МАНЗИЛИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Таҳририятда ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.

Босишга топшириш вақти — 21.00 топширилди — 21.50
1 2 3 4 5 6